

ԸՆՁՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՍ

ՆԱԽԱԳԱՐԱՑՈՒՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱԴՐՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԿԱ

Նկատի ունենալով, որ Հայաստանի քաղաքական դաշտի իրադարձությունների տրամաբանությունը Ռուսաստանի գործընթացների հայելային արտացոլությունն է, ստիպում ենք բազմակողմանի վերլուծել այն գործողություններին, որ կատարում է պաշտոնավարման երկրորդ ժամկետն առարկող Վլադիմիր Պուտինը: Նա պաշտպանություններն նախարար Սերգեյ Իվանովին ազատեց պաշտոնից և նշանակեց ՌԴ առաջին փոխվարչապետ: Փորձագետներն այդ քայլը գնահատեցին որպես «ժառանգորդներին» մրցակցություն առաջացնելու քայլ, քանի որ Իվանովը իր աստիճանակարգով հաջողությամբ միևս առաջին փոխվարչապետ Դմիտրի Մեդվեդևին, որն արդեն բազմակողմանի վարչության է, ինչ հանրաթեմանը մատուցում է իբրև նախագահի հաջորդական փոխարինող: Պուտինը իշխանություններում փաստացի տալիս է նախընտրական պայքարի մեկնարկ, նախագահի ընտրությունները սկսելով բուն ընտրություններից մեկուկես տարի առաջ: Դրա տրամաբանությունը կարծես թէ պարզ է: Այդպիսով, կրեմլը արհեստակապես երկարաձգում է ընտրական գործընթացը, որպեսզի շատ ժամանակ ունենայ հասարակական տրամադրությունները վրայ ազդելու և գործընթացի անկիւնները հարթելու համար: Այլ կերպ ասած, բուն ընտրական գործընթացը, սկսելով այժմ, Պուտինը թերեւս 2008 թվականի ընտրությունները վերածում է գոտի ֆորմալ ընթացակարգի:

Տեղի ունեցածը տեղափոխելով Հայաստան, հարց է առաջանում՝ Պուտինի գործողությունները Ռուսաստանի քաղաքական կրկին նույնություններ են, թե կ'ընդօրինակի դրա միայն բովանդակային տրամաբանությունը, իսկ արտաքին տեսքի առումով կարող է իմպրովիզանել, հաշուի առնելով Հայաստանի պետական կառավարման համակարգի կառուցումը: Այն չի ենթադրում փոխվարչապետի պաշտոն: Վարչապետի փոփոխությունները Ռուսաստանի քաղաքական իրադրությունները մնացել է երեք ամսից էլ պակաս: Սակայն ինդիքն այն է, որ Հայաստանի նախագահը, ի տարբերություն Պուտինի, դեռ նոյնիսկ մեկ ժառանգորդի ակնարկ չի արել, ուր մնաց առաջ քաշող երկրորդին ու մրցակցություններն առաջին իշխանություններում: Ռուսերը Քոչարեանը յամառօրէն իրականում է անգամ իստել 2008 թվականի իր պլանների մասին: Դրա պատճառը երեւի թէ այն է, որ ի տարբերություն Պուտինի, Քոչարեանը Հայաստանի քաղաքական դաշտի գործընթացների վրայ չունի միանման ազդեցություն: Այդ դէպքում որոշակի որեւէ քայլ իր մէջ պարունակում է մեծ վտանգ, քանի որ անելուց յետոյ անհրաժեշտ է լինելու տէր կանգնել այդ քայլին, այն պահել սեփական վերահսկողության տակ: Մինչդեռ Ռուսերը Քոչարեանին ակնյայտօրէն կասկածում է, որ ինքը կարող է դա պահել սեփական ենթակայություններն առաջ, կարող է վերջ կարգաւորել ու հսկել, որ 2008 թվականից առաջ սկսուի նախագահի թեկնածուների մրցակցություններին, այլ ոչ թէ թեկնածուների դաւադրություններն ընդդէմ Ռուսերը Քոչարեանի:

Թերեւս հենց դա է պատճառը,

որ Հայաստանում 2008-ի իշխանական թեկնածուներին ոչ թէ նախագահն է առաջադրում, այլ նրանք ինքնառաջադրում են: Իրավիճակի վառ պատկեր է Վարդան Օսկանեանի օրինակը: 2006-ի Սեպտեմբերին նախագահության արձույտը չարարող կայացրած արտագործնախարարը բազմակողմանի արագ էլ լուց և անցազուրկական համայնքները զարգացնելուն: Գուցէ հենց այն պատճառով, որ չստացաւ Ռուսերը Քոչարեանի աջակցությունները, թէեւ Քոչարեանի համար Օսկանեանի առաջադրումը բազմակողմանի նպատակ է, այն իմաստով, որ նախագահի համար ուղղակի անթույլատրելի է սեփական իշխանություններում ունենալ նախագահի միայն մեկ, և այն էլ ինքնառաջադրում թեկնածու: Խօսքը Սերժ Սարգսեանի մասին է: Եթէ Սարգսեանն իշխանություններում չի ունենում մրցակից, ապա Քոչարեանի համար արդէն շատ բարդ է լինում նրա հետ գալ իշխանություններում նրա հետ գալ իշխանություններում յանձնման փոխադասակարգում համաձայնություններ, և նա թերեւս ստիպում է լինելու աւելի շատ զիջում կատարել: Մինչդեռ Սերժ Սարգսեանը շատ աւելի արագ հասկացաւ, որ Վարդան Օսկանեանն էլ իր պէս ինքնառաջադրում մէկն է: Եւ այդ իրավիճակում թերեւս պաշտպանություններն նախարարին օգնեց բանակային կեանքին ծանօթ լինելը, և «դէմքեր» թեկնածուն ՀՀ պատգամաւորների հարցապնդումներով ու արտաքին քաղաքականության ուղղությունները մի քանի «բլիթ-կրիկներով» շատ արագ իր տեղը դրեց նորակազմի թեկնածուին: Այդ իրավիճակում շատ աւելի հաւանական է դառնում, որ իշխանությունները կարող թեկնածու առաջ քաշի հենց Սերժ Սարգսեանը, ոչ թէ Ռուսերը Քոչարեանը: Երկրորդ թեկնածուն պէտք է նաեւ պաշտպանություններն նախարարին, բայց ընդամենն իբրև ֆոնի: Եւ չի բացառում որ դա լինի օրինակ հենց նոյն Վարդան Օսկանեանը, եթէ իհարկէ Սերժ Սարգսեանը որոշի շարունակել ռուսական գործողությունները Հայաստանում կրկնօրինակելու հայ քաղաքական աւանդույթը: Նա իհարկէ չի կարող, ինչպէս Պուտինը, երկրորդ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆ ԸՆԹԵՆԻՔԻՆ

Մենք սիրում ենք նշել ու շնորհակալ լինել թէ ինչքան մեծ ու նշանակալի է Մոնթէի, Սեֆիլեանի և ընդհանրապէս սփիւռքային հայ հարցի աւանդը արցախեան յողթանակի գործում: Այս և այլ հերոսական օրինակներն այսօր աւելի յաճախ են նշում ու շնորհակալ երկքաղաքացիութեան օրէնքի քննարկման շրջանակներում: Ինչքան էլ փորձենք շրջանցել, միեւնոյն է, այս օրէնքի քննարկման շրջանակներում բախուելու ենք ոչ երկրորդական հարցերից հետեւեալին, այն է՝ ո՞ր երկրի բանակում է ծառայելու հայ երկքաղաքացին. Հայաստանի, Սիրիայի, Լիբանանի, ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի թէ, ասենք, Ռուսաստանի: Եթէ այսօր շրջանցենք այս հարցը և ճողոպրենք այս հարցի տրամաբանական պատասխանից, վաղն աւելի ու աւելի ենք միսրճուելու ու խճճուելու այս հարցի որոգայթներում: Մենք բոլորս ևս առաջին հերթին սփիւռքային թիւերը կ'ընդհանրենք ու գիտակցենք, որ երկքաղաքացիութիւնը ոչ միայն իրաւունք է, այլև պարտականութիւն,

ԻՆՉՊԵՍ ՄԻՇՏ՝ ՆԱԽԱԳԱՐԻ ԳՐՊԱՆՈՒՄ

Գաղտնիք է, որ Քոչարեանը չի կարողանում լսել իր հասցէին որեւէ քննադատական խօսք: Եթէ յիշում եք, «Ա.1+»-ը փակելուց երկու օր առաջ նա լրագրողներին ասաց, որ ոչ միայն այդ հեռուստաընկերությունները է իր հասցէին տհաճ բառեր լսում, այլև «Հ.1»-ի «Խորհրդարանական ժամի»՝ ընդդիմադիրների 3 ըոպէանոց յայտարարություններում: Ընդդիմադիր խմբակցությունների ներկայացուցիչների կծու-թթու խօսքերը ակնյայտօրէն ազդում էին պարոն Քոչարեանի նեարդերին: Եւ մարդկային տեսակետից այստեղ որեւէ արտառոց բան չկայ: Ուրքան գիտեմ, միայն թաւելումն էր սկսում ննջել, երբ մերձաւորներն իրեն կարողում էին իր հասցէին գրուած պատկերները: Կարծում էք ձորձ Պուշին կամ ժակ Շիրակին դո՞ւր է գալիս, երբ իրենց հրապարակաւ քննադատում են: Բնականաբար, ոչ: Բայց Պուշին և Շիրակի երկրներում ստեղծուած են պետական և հասարակական մեխանիզմներ, որոնք զրկում են նախագահներին իրենց քննադատողներին եթէր չտրամադրելու հնարաւորությունից: Մասնաւորապէս, Ֆրանսիայում և ԱՄՆ-ում չկայ այնպիսի Սահմանադրական դատարան, որը պատրաստ է բաւարարել նախագահի ցանկացած քմահաճօք:

Իսկ Հայաստանում կայ: Եւ երբ նախագահը դիմում է իր գրպանում գտնուող այդ դատարանին, որպէսզի վերջինս հնարաւորութիւն տայ Հանրային հեռուստատեսութեանը չցուցադրել Աժ-ում պատգամաւորների 3 ըոպէանոց յայտարարությունները, կառավարութեան հետ հարցուպատասխանը և «Խորհրդարանական ժամը», իսկ Հանրային

թեկնածու առաջ քաշել պաշտպանութեան նախարարին, այն պարզ պատճառով, որ ինքն իրեն առաջ չի քաշում: Բայց կայ մի ուշագրաւ նրբերանգ: Ռուսաստանի նախագահի երկրորդ թեկնածու է դառնում Իվանովը, ում որդին Մոսկուայում վրաերթի էր ենթարկել մի քաղաքացու: Իսկ մինչ այդ, երեւանում մի քաղաքացու վրաերթի էր ենթարկել Վարդան Օսկանեանի որդին: **ՅԱԿՈՒ ԲԱԴԱԼԵԱՆ «ԼՐԱԳԻՐ»**

ուղիորդին՝ չհեռարձակել Աժ նիստերը ուղիղ եթերով և այլն, ՄԴ-ն անմիջապէս «չեստ է տալիս» և կատարում է Ռ. Քոչարեանի հրահանգը: ՄԴ որոշումը, բնականաբար, տողորում է այդ դեկորատիւ «պետական ինստիտուտին» և անձամբ նրա նախագահին յատուկ երկարաբանութիւններով և երեսպաշտութեամբ: Նախորդ համարում մենք արդէն մէջբերումներ կատարեցինք այդ խուճուճ «իրաւական» ձեւակերպումներից: Հիմնաւորումների իմաստը հետեւեալն է. Ազգային ժողովն իր կանոնադրութեամբ իրաւունք չունի պարտադրել որեւէ լրատուամիջոցի (այդ թւում՝ Հանրային հեռուստատեսութեանը և ուղիորդին) հեռարձակել այս կամ այն նիւթը: Դա, իբր, խօսքի ազատութեան սահմանափակում է:

Ինչ խօսք, շատ յուզիչ հոգատարութիւն է խօսքի ազատութեան վերաբերեալ: Ուրեմն, հարկատուների միջոցներից սնուող «Հ.1»-ը (և «Հայլուրը»՝ մասնաւորապէս) միանգամայն ազատ է Քոչարեանին փառաբանելու և նրա ընդդիմախօսներին փնտրելու մէջ, բայց հենց որ գործը հասնում է պատգամաւորների յայտարարութիւնները հեռարձակելուն, ասա այստեղ է, որ ճնշում է նրանց ազատամտութիւնը: Իհարկէ, եթէ «Հ.1»-ի դեկավարութիւնն օժտուած լինէր նուազագոյն լայնախոհութեամբ և մասնագիտական պատուախնդրութեամբ՝ տրամադրել հաւասարակշռուած լրատուութիւն, որեւէ պարտադրանքի կարիք չէր լինի: Բայց քաղաքացիները, ըստ սահմանման, գուրկ են այդ յատուկութիւններից: Ելքը, հետեւաբար, պարտադրանքն է: Չէ՞ որ խօսքը գնում է, կրկնեմ, պետական լրատուամիջոցի մասին:

ԱՐԱՄ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ «ԱՌԱԻՕՏ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ԱՌՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԶՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕԲՁ ԱՐՇԱԿ ԳԱՋԱՆՃԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ՝
ՍԱՐԱԿ ԹՈՒԹՃԵԱՆ
ՎԱԶԳԵՆ ԽՈՏԱՆԵԱՆ
ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ԴԱԻԹԵԱՆ

Ֆեռ. (626) 797-7680
Ֆաքս. (626) 797- 6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail), \$125.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104

ԼՈՒՐԵՐ

ՀԺԿ-Ն ԱՆՑԵԱԼԻՑ ԴԵՏԵՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Կ'ԱՆԻ

Տեսարան մը ՀԺԿ-ի համագումարէն

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: Փետրուար 17-ին տեղի ունեցաւ Հայաստանի Ժողովրդական կուսակցութեան (ՀԺԿ) համագումարը, որին մասնակցում էին միայն ՀԺԿ-ականներ, իսկ դահլիճը լեփ-լեցուն էր, անգամ դահլիճի օթեակը: Ինչպէս միշտ կուսակցութեան նախագահի մուտքը ողջունուեց երկարատեւ յոտնկայս ծափահարութիւններով:

Իսկ Ստեփան Դեմիրճեանն իր ելույթում խօսեց երկրում ստեղծուած անպատեխիութեան մթնոլորտի, ընտրակեղծարարներին պատասխանատուութեան չենթարկելու, «Ա1+» հետուստարնկերութեանը եթէր չվերադարձնելու, արդէն իսկ ընտրական գործընթացները խախտումներով տանելու մասին: Նա յայտարարեց, որ երկրում բարգաւաճում է կուռուպցիան ու յանցաւորութիւնը, բռնութիւնները դարձել են մեր իրականութեան անբաժանելի մասը:

Սկզբունքներից, գաղափարներից ու ծրագրերից են խօսում սկզբունք, գաղափար ու ծրագիր չունեցող մարդիկ: Իշխանութիւնն անընդհատ խօսելով ընդդիմութեան դաշտում դաշինքների չձեւաւորման մասին, ըստ Ստեփան Դեմիրճեանի, իրականում փորձում է պառակտել ընդդիմութիւնը: Ի դէպ, իր ելույթում Ստեփան Դեմիրճեանը չխօսեց դաշինքով կամ միայնակ ընտրութիւններին մասնակցելու նպատակայարմարութեան մասին: Միայն նկատեց, որ ի տարբերութիւն կողմիցիայի, 9 կուսակցութիւններից ձեւաւորուած

«Արդարութիւն» դաշինքը չբանդուեց: Եւ եթէ դաշինքի որոշ գործիչներ խախտել են սկզբունքները, դա չի նշանակում, թէ դաշինքի գաղափարը սխալ է եղել: «Ուղղակի պէտք է անցեալից հետեւութիւններ անել եւ առաջ գնալ», - ասաց Ստեփան Դեմիրճեանը:

Ստեփան Դեմիրճեանն իր ելույթն աւարտեց նրանով, որ 1998 թուականից իրենք բոլոր համապետական ընտրութիւններում յաղթել են եւ առաջիկայ խորհրդարանական ընտրութիւններին մասնակցելու են յաղթելու նպատակով:

Շատ աւելի յեղափոխական էին կուսակցութեան խորհրդի անդամների ելույթները. օրինակ, Շենգալիթի տարածքային կազմակերպութեան անդամ Բաբգէն արդեանը երիտասարդութեան անունից յայտարարեց, որ իրենք չեն վախենում իշխանական հետապնդումներից, որ իրենք պատրաստ են յանուն հայրենիքում ժողովրդավարութեան հաստատման պայքարել մինչեւ վերջ: Ապա կոչ արեց միայնակ գնալ ընտրութիւններին՝ առանց դաշինքների: Խօսեց նաեւ Ապրիլի 12-ին ինքնապաշտպանութեան նպատակով շրջով ոստիկանին հարուածած եւ ազատազրկման դատապարտուած էրգար Առաքելեանը, որը եւս վճռական էր տրամադրուած:

Համագումարում ընդունուեց բանաձեւ, վերընտրուեց նախագահ, ընտրուեց կուսակցութեան վարչութիւն, որն էլ կ'որոշի՝ առաջիկայ ընտրութիւնների գնալ միայնակ, թէ դաշինքով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՆԱՅՔ ՉԵՆ ՑԱՆԿԱՆՈՒՄ ԵՐՈՐԴ ԵՐԵՒԱՆ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: Հայկանանց միայն 20 տոկոսն է ցանկանում ունենալ երրորդ երեխան, իսկ 90 տոկոսը միանշանակ որոշել է՝ չունենալ չորրորդը: Այս պարզուեղ է 6566 կանանց շրջանում անցկացուած «Հայաստանի Ժողովրդագրութեան եւ առողջութեան հարցերի հետազոտութեան» արդիւնքում:

«Մենք ամէն կերպ պէտք է խրախուսենք մեր կանանց, որ նրանք ունենան նաեւ երրորդ երեխան», - իր խօսքում կարեւորեց ՀՀ Առողջապահութեան փոխնախարար Թաթուլ Յակոբեանը Փետրուար 16-ին տեղի ունեցած սեմինարի ժամանակ՝ 2005թ. հետազոտութեան արդիւնքները ներկայացնելիս:

Հետազոտութիւնն անց են անցկացրել ՀՀ Առողջապահութեան նախարարութիւնը եւ Ազգային վիճակագրական Մառաշուկիւնը:

Հետազոտութեան նպատակն է վերհանել առողջապահական մի շարք խնդիրներ՝ նպաստելով դրանց լուծմանը: Ըստ Թաթուլ Յակոբեանի՝ հինգ տարուայ կտրուածքով ցուցանիշները բաւականին փոխուել են դէպի դրական:

Փոխնախարարի համար յատկապէս ուրախալի էր այն, որ մեր երկրում վիժումների նուազման միտում կայ, թէեւ դրանց մակարդակը դեռեւս բարձր է:

«Մենք պէտք է օգնենք մեր կանանց, որ նրանք վերատրադրուեն, այսինքն՝ ծննդաբերեն, սակայն պէտք է օգնենք նաեւ այն կանանց, ովքեր ցանկանում են գերծ մնալ անցանկալի յղիութիւնից», - կոչ է անում Թաթուլ Յակոբեանը եւ միաժամանակ աւելացնում, որ հայ կանայք յաճախ սխալ են օգտագործում հակաբեղմնաւորիչ միջոցները:

ԱՐԱՄ ՍԱՐԳՍԵԱՆ.

«ԵԹԵ ՄԻԱԴՐՈՒԹԵՆՔ՝ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ ԱՌԱՋ ԱՐԴԵՆ ՅԱՂԹԵԼ ԵՆՔ»

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»: «Հանրապետութիւն» կուսակցութեան նախագահ, նախկին վարչապետ Արամ Սարգսեանը համոզուած է, որ միաւորուելու դէպքում հայաստանեան ընդդիմութիւնը կը յաղթի Մայիսի 12-ի խորհրդարանական ընտրութիւններում:

«Ընդդիմութիւնը պիտի միաւորուի», - «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ հարցազրոյցում ասաց Սարգսեանը: - «Չմիաւորուած ընդդիմութիւնը որոշակի կասկածներ է ստեղծում... Համոզուած ասեմ՝ եթէ միաւորուենք, ընտրութիւններից առաջ արդէն յաղթել ենք: Յաղթելու բանալին դրանում է... Միաւորուած ընդդիմութիւնը յաղթելու է մինչեւ ընտրութիւններ»:

Արամ Սարգսեանը, ով նոր է վերադարձել Միացեալ Նահանգներին, փոխանցեց, որ իր ունեցած հանդիպումների ժամանակ հաճելիօրէն զարմացել էր, որ ամերիկեան հեղինակաւոր վերլուծաբանները բարձր գնահատական են տալիս հայաստանեան ընդդիմութեանը՝ որպէս տարածաշրջանում «ամենա-

կազմակերպուած ու ակտիվ ընդդիմութիւն»:

Արամ Սարգսեանը ասաց, որ «Չանք չի ինչպէս, որպէսզի ընդդիմութիւնը ընտրութիւններին գնայ միասնական ճակատով», եւ արդէն նախաձեռնել է հանդիպումներ ընդդիմադիր ուժերի ներկայացուցիչների հետ:

Նա ասաց նաեւ, որ վերջնական չի համարում ընդդիմադիր ուժերից մի քանիսի յայտարարութիւնները, թէ ընտրութիւններին գնալու են միայնակ. - «Որեւէ յայտարարութիւն չեմ համարում վերջնական: Առաւել եւս՝ Ստեփան Դեմիրճեանի յայտարարութիւնը: Բացարձակ վերջնական չէ այն, ինչ ներկայացուած է: Կան կուսակցութիւններ, որոնք այդ յայտարարութիւնները չեն արել: Ես հակուած եմ համագործակցել ընդդիմադիր ամբողջ դաշտի հետ»:

Միացեալ Նահանգներում ունեցած հանդիպումների վերաբերեալ «Հանրապետութիւն» կուսակցութեան առաջնորդը ասաց, որ դրանք «չառ օգտակար հանդիպումներ էին»:

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ԼՐԱՏՈՒԱՄԻՋՈՑՆԵՐՈՒՄ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: Վերջին օրերի ընթացքում իշխող կողմիցիայի անդամ չհանդիսացող կուսակցութիւններն հայաստանեան 4 հետուստարնկերութիւնով՝ «Հ1», «Շանթ», «Եկիր մեզի», «ԱԼՄ», եւ 2 ռադիոկայաններով՝ «Հանրային ռադիօ», «Ազատութիւն», աւելի շատ են լուսաբանուել՝ շուրջ 60 տոկոս, քան իշխող կողմիցիայի անդամ կուսակցութիւնները՝ ընդամենը 40 տոկոս: Այս մասին են վկայում ԵՄ շաղկուպեմբ Լրատուամիջոցների կովկասեան ինստիտուտի անցկացրած մոնիտորինգի առաջին փուլի արդիւնքները:

Օրինակ՝ «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան լուսաբանումն այս վեց լրատուամիջոցներում ընդհանուր առմամբ կազմել է 2 տոկոս:

Ընդհանուր առմամբ փորձագէտները գոհ են մոնիտորինգի արդիւնքներից՝ համարելով, որ նշուած վեց լրատուամիջոցներն այս ընթացքում իրենց եթերում կարողացել են ինչ-որ կերպ բազմակարծութիւն ապահովել՝ գրեթէ հաւասար պայմաններ ստեղծելով

բոլոր կուսակցութիւնների համար: Սակայն, մի քանի կուսակցութիւնների նկատմամբ եղել է առանձնաչափ մօտեցում: Մասնաւորապէս այդ արտաչափուել է «Հ1»-ի «Հայուր» եւ «ԱԼՄ»-ի «Օրը» լրատուական ծրագրերում: Օրինակ՝ «Հայուր»-ն իշխող կողմիցիայի մաս կազմող կուսակցութիւնների աւելի շատ է անդրադարձել՝ շուրջ 75 տոկոս:

Այն հարցին, թէ նման «նպատոււոր հեռուստառադիոլուսաբանման» ժամանակ ինչո՞ւ են ընդդիմադիր կուսակցութիւնները բողոքում իրենց եթեր չտրամադրելուց, Նինա Իսկանդարեանն պատասխանեց. «Մենք այստեղ ունենք մոնիտորներ, որոնք վաչրկեաններով հաշուում են բոլոր եթերաժամերը: Ընտրական փուլում առանձին կուսակցութիւնների համար կը ներկայացնենք առանձին տուեալներ, որ իւրաքանչիւր կուսակցութիւն տեսնի՝ որ օրը, որ ալիքով ինչքան է լուսաբանուել: Մենք ունենք տեսաբերիչներ, որոնք պահպանում են այստեղ. ով ցանկանայ, կարող ենք ցոյց տալ դրանք»:

ՀՐԱՆԴ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆԸ ՄՏԱԲ ՄԻՄ-Ի ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: Դատական ակտերի հարկադիր կատարման աշխատակիցներն Փետրուար 20-ին Չարդեցի ՍԻՄ գրասենեակի դռների կողպէքները: ՍԻՄ հիմնադիր Հրանդ Խաչատրեանի առջեւ վերջապէս բացուեցին ՍԻՄ դռները, սակայն ի գարմանս ներկաների, ներսում ոչ ոք չկար: Եւ սա այն պարագայում, երբ երէկ Հայկ Բաբուխանեանը ասուլիսի ժամանակ ասել էր, թէ մեծ ակցիա են անելու՝ թոյլ չտալով Հրանդ Խաչատրեանին մտնել ՍԻՄ: «Հիմա նախագահի առանձնասենեակի երկաթեայ պահարանը, որը ես թողել եմ այստեղ, որի մէջ կար փաստաթղթեր եւ որոշ անձնական թղթեր, իր տեղում չէ, պէտք է նայել՝ կա՞յ այլ սենեակներում, թէ ոչ: Բացակայում է գրադարանը, գրապահարանը, բոլորը տեղում չէ: Հերթով բացում ենք դռները, գոյքագրում են, ֆիքսում է՝ ինչ վիճակում է հիմա», - լրագրողներին տեղեկացրեց Հրանդ Խաչատրեանը: Նա վստահեցրեց, որ ամէն ինչ կ'անեն, որպէսզի Ուրբաթ օրը կրկին լոյս տեսնի «Իրաւունք» թերթը:

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱՑՈՒԵԼՈՒ Է ՀԱՅ-ՎՐԱՑԱԿԱՆ ՍԱՅՄԱՆԸ

Փետրուարի 19-21-ը Թբիլիսիում կայացաւ Հայ-վրացական պետական սահմանի սահմանագծման եւ սահմանազատման յանձնաժողովի նախագահներ՝ ՀՀ ԱԳ փոխնախարար Գեղամ Ղարիբջանեանի եւ վրաստանի ԱԳ փոխնախարար Գէորգի Մանջգալաձէի հանդիպումը: Համանախագահները քննարկել են հայ-վրացական պետական սահմանի որոշ հատուածների համաձայնեցման հետ կապուած հարցեր:

Հայ-վրացական պետական սահմանի սահմանագծման եւ սահմանազատման յանձնաժողովի նախագահներ՝ ՀՀ ԱԳ փոխնախարար Գեղամ Ղարիբջանեանի եւ վրաստանի ԱԳ փոխնախարար Գէորգի Մանջգալաձէի հանդիպումը: Համանախագահները քննարկել են հայ-վրացական պետական սահմանի որոշ հատուածների համաձայնեցման հետ կապուած հարցեր:

ԼՈՒՐԵՐ

«ԷՔՈՆՈՍԻՍԹ»-Ը ԹՈՒՐՔԻԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ Ե ՏԱԼԻՍ ՕՐԵՆՍԳՐՔԻՑ ԶԱՆԵԼ 301-ՐԴ ՅՕԴՈՒԱԾԸ

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»:
Բրիտանական «Էքոնոմիսթ» հե-
ղինակաւոր հանդէսը «Հայերի հար-
ցով նոր բանավէճը կարող է փճաց-
նել թուրք-ամերիկեան յարաբե-
րութիւնները» վերնագրով յօդ-
ուած է հրատարակել, որում որպէս
հնարաւոր ելք ԱՄՆ-ի Գոնկրէսում
ներկայացուած Հայոց Յեղասպա-
նութեան բանաձեւի հետ կապուած
թնճուկից մատնանշում է թուրք-
իւրի քրէական օրէնսգրքից
տիրահոսակ 301-րդ յօդուածը «դէն
նետելը»:

«Ամերիկեան իրար յաջորդող
վարչակազմերը խափանել են ցե-
ղասպանութեան բանաձեւերի ըն-
դունումը՝ փաստարկելով, թէ
թուրքիան անչափ թանկ դաշնա-
կից է՝ նրան կորցնելու համար:
Օգնել են իսրայէլի հետ թուրքիա-
յի շեղմ կապերի համար երախտա-
պարտ հրէական կազմակերպու-
թիւնները: Սակայն իրավիճակը
փոխուել է», - ընդգծում է «Էքո-
նոմիսթ»-ը:

Յօդուածում թուարկուած են
այդ փոփոխութեան պատճառները՝
սկսած 2003 թուականի Մարտին
թուրքիայի տարածքով իրաք
մուտքը ամերիկեան զօրքերին ար-
գելելուց, Իրանի, Սիրիայի եւ Հա-
մաս խմբաւորման հետ թուրքա-
կան կառավարութեան բանակցու-

թիւններից մինչեւ հիւսիսային
իրաքում քուրդ գրոհայինների դէմ
սեփական ուժերով պայքարելու՝
թուրքիայի սպառնալիքները:

Յօդուածագիրը նշում է, որ
ԱՄՆ-ի Գոնկրէսի Ներկայացուցիչ-
ների պալատի նորընտիր խօսնակ
Նէնսի ֆելտսին անցած շաբաթ
հրատարակել է ընդունել թուրքիա-
յի արտգործնախարար Աբդուլա
Գիւլին:

«Ինչ անել: Որպէս սկիզբ՝
թուրքիան կարող է դէն նետել
«թուրքական ինքնութիւնը վիրա-
ւորելը» քրէական յանցանք դարձ-
նող թիւ 301-րդ յօդուածը Գրէա-
կան օրէնսգրքից: Ինչպէս Հրանդ
Դինքն էր փաստարկում, թուրք-
իւրի անցեալի յանցանքների ճա-
նաչմանը լաւագոյնս կը նպաստի
թուրքերի միջեւ անկաշկանդ բա-
նավէճը, այլ ոչ թէ քուէներ հայցող
օտարերկրեայ քաղաքական գոր-
ծիչները», - գրում է «Էքոնո-
միսթ»-ը:

«Յուսադրող է, երբ պարոն
Գիւլը գանգատում է՝ «թուրքիա-
յից դուրս մտածում են, թէ ձեր
բերանը բացելու համար կարող էք
բանտ նետուել», - գրում է բրիտա-
նական հանդէսը՝ ամփոփելով. -
«Աւելին, ինչպէս ողբերգականօրէն
բացայայտեց պարոն Դինքը՝ կա-
րող էք սպանուել»:

ԶԱՄԱՆԱԽԱԳԱՅՆԵՐԸ ԿՈՂՄԵՐԻՆ ՅՈՐԴՈՐՈՒՄ
ԵՆ ՁԵՌՆՊԱՅՄԱԿ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՆ
ՎԱԱՍ ԶԱՍՑՆՈՂ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»:
ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի համանա-
խագահները հայկական եւ աւրաբե-
ճանական կողմերին յորդորում են
ձեռնպահ մնալ այնպիսի գործո-
ղութիւններից, որոնք կարող են
վնաս հասցնել դարաբաղեան խնդրի
կարգաւորման բանակցային գոր-
ծընթացում վերջին ժամանակաշր-
ջանում արձանագրուած դրական
տեղաշարժերին:

Նման նախաձեռնութիւնների
թուում համանախագահները նշում
են նաեւ ՄԱԿ-ի Գլխաւոր ասամբլ-
իայում արձարժուած հարցադրում-
ները:

Համանախագահները համա-
տեղ յայտարարութիւնում, որը
տրամադրել են Հայաստանում
Ֆրանսիայի դեսպանատնից, յոյս
են յայտնում, որ Հայաստանի եւ
Ատրպէյճանի արտգործնախարար-
ները կը հանդիպեն մօտ ապագա-
յում՝ «յաղթահարելու ապագայ

կարգաւորման հիմնարար
սկզբունքներին առնչուող առկայ
տարածայնութիւնները»:

Ռուսաստանից համանախա-
գահ Եուրի Մեդուեւսկովը, ֆրանս-
իացի համանախագահ Պէրնար
Ֆասիէն եւ ամերիկացի համանա-
խագահ Մեթիւ Բրայզան, ինչպէս
նաեւ ԵԱՀԿ-ի գործող նախագահի
անձնակազմի ներկայացուցիչ ԱնՋէյ
Կասպրիզիկը Փետրուարի 14-ին եւ
15-ին հանդիպել են Փարիզում:
Այնտեղ նրանց հետ հանդիպել է
նաեւ Հայաստանի արտաքին գոր-
ծերի նախարար Վարդան Օսկան-
եանը:

Ատրպէյճանի արտգործնախա-
րարութիւնը հաղորդել էր, որ
արտգործնախարար էլմար Մա-
մեդեարովը ուղեկցում է պաշտօ-
նական այցով Գերմանիայում
գտնուող նախագահ Իլհամ Ալիեւին
եւ Փարիզ մեկնելու մտադրութիւն
չունի:

ԶԱՅԱՍՏԱՆԻ ԸՆԴԴԻՍԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՔՆՆԱԴԱՏԵ

Շարունակուած էջ 1-էն
ցոյց չտալ»:

Մանուկեան աւելցուց, որ
հակասահմանադրական է նոյ-
նինքն Սահմանադրական դատա-
րանի որոշումը: «Իհարկէ, յատուկ
էր արուած՝ կապուած 2007 եւ 2008
թուականների ընտրութիւնների
հետ», - ըսաւ ԱժԲ-ի նախագահը:

Հայաստանի ժողովրդական
Կուսակցութեան (ՀԺԿ) նախագահ,
«Արդարութիւն» խմբակցութեան
ղեկավար Ստեփան Դեմիրճեան
նոյնպէս համոզուած է, որ Սահմա-
նադրական դատարանի որոշումը
յատուկ միտում կը հետապնդէ:

«Մեծ հաշուով, թէ այս
որոշումը, թէ վճարովի եթերի
թանկացումը ակնյայտօրէն նպա-

տակ են հետապնդում սահմանա-
փակելու առաջին հերթին ընդ-
դիմութեան՝ քարոզչութեան հնա-
րաւորութիւնները նախընտրական
շրջանում, նաեւ՝ նախագահական
ընտրութիւններից առաջ», - նոյն
ուստիակային յայտնեց Դեմիրճե-
անը: - «Սա ցոյց է տալիս, որ
վախենում են, որ ընդդիմութիւնը
լայնածաւալ քարոզչութիւն իրա-
կանացնի»:

Խորհրդարանէն ներս Հան-
րապետական կուսակցութեան
խմբակցութեան ղեկավար Գալուստ
Սահակեանը, մինչդեռ, դրական
գնահատեց Սահմանադրական դա-
տարանի որոշումը:

«Ինչպէս բոլոր կառույցները,
այնպէս էլ Խորհրդարանը կարող է
պայմանագրային կապի մէջ լինել

«ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔ»-Ը ՍԿՍԵՑ ԶԱՆՐԱԶԱԲԱՆԵՐԻ
ՇԱՐՔԸ ԵՐԵՒԱՆՈՒՄ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-
ՑԷ»:
19 տարի առաջ
այս օրը՝ Փետրուարի
20-ին, Օպերայի եւ բա-
լետի շէնքին յարող տա-
րածքը լեփլեցուն էր եւ
մարդկանց միաւորել էր
մէկ գաղափարի շուրջ.
ապրել ազատ եւ ան-
կախ: Այդպէս սկսուեց
Ղարաբաղեան շարժու-
մը: 19 տարի յետոյ,
այսօր Ազատութեան
հրապարակում նորից
հաւաքուել էին մար-
դիկ, ինչպէս նշեցին
նրանք, միեւնոյն գա-
ղափարների համար
պայքարելու վճռականութեամբ:
Այսպէս մեկնարկեց «Այլընտրանք»
հասարակական քաղաքական նա-
խաձեռնութեան հանրահաւաքնե-
րի շարքը: Որոշ գնահատականնե-
րով հանրահաւաքին եւ դրան
հետեւած երթին մասնակցեց մին-
չեւ 5 հազար մարդ:

Տեսարան մը «Այլընտրանք»-ի կազմակերպած ցոյցէն

Հանրահաւաքին ներկայ էին
նաեւ մի շարք կուսակցութիւնների
ներկայացուցիչներ: Մասնաւորապէս,
«Նոր ժամանակներ»-ը եկել էին
իրենց կուսակցական դրոշներով,
մասնակցում էին ԱժԲ-ի, Հայաս-
տանի Պահպանողական կուսակցու-
թեան, Դեմոկրատական-Հնչակեան
Կուսակցութեան, ՀՀԾ, «Հանրապե-
տութիւն» կուսակցութեան եւ ԱժԴ-
ի ներկայացուցիչները:

Հանրահաւաքի ընթացքում կոչ
արուեց, որպէսզի հանրահաւաքի
մասնակիցները մինչեւ յաջորդ հան-
րահաւաքը փոքրիկ հանրահաւաք-
ներ կազմակերպեն իրենց շէնքե-
րում, տներում, տրանսպորտում,
այսինքն՝ ամէնուրեք, որտեղ լի-
նում են: «Այլընտրանք չի լինի
մինչեւ դուք՝ ձեր գաղափարներով
չմիանաք մեզ», - ասում էին հան-
րահաւաքի կազմակերպիչները: Այս-

պիսի աշխատանքով նրանք նախա-
տեսում են, որ յաջորդ հանրահա-
ւաքին երկրի տէր դարձած մասնա-
կիցների թիւը կը կրկնապարկուի,
այնուհետեւ կ'եռապատկուի եւ այդ-
պէս շարունակ:

Իսկ յաջորդ հանրահաւաքը
նախատեսուած է անցկացնել Մար-
տի 2-ին ժամը 16:00-ին: Բայց այդ
անգամ «Այլընտրանք»-ի կողմնա-
կիցները հաւաքուելու են Մատե-
նադարանին յարող տարածքում,
քանի որ նոյն օրը Օպերայի եւ
բալետի շէնքում տեղի է ունենալու
«Արշակ Երկրորդ» օպերայի մեծ
փորձը: Յանուն արուեստի «Այ-
լընտրանք»-ի մասնակիցները որո-
շեցին տարածքը զիջել: Ի դէպ,
իշխանութիւնները, հաւանաբար
տեղեակ լինելով ընդդիմադիրնե-
րի ցանկութեանը՝ տէր դառնալ
Ազատութեան Հրապարակին, նա-
խաձեռնել են նոր միջոցառում.
Մարտի 8-ից սկսած յայտարար-
ուելու է 70-օրեայ համերգաշար:
Սակայն դա էլ չզայրացրեց ցուցա-
բարներին, որոնք մեծ պատրաս-
տակամութիւն յայտնեցին նաեւ
այդ դէպքում զալ Ազատութեան
Հրապարակ:

ՕՐԸԱՆ ՓԱՍՏԻՔԸ ՇՐՈՒՄՈՒՄ Ե
ԹՈՒՐՔԻԱՅՈՒՄ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐԻ ՇԵՏ
ՎԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԻՑ

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»:
Նոպէլեան մրցանակի դափնեկիր
Օրհան Փամուքը հրատարակել է իր
վերջին գրքի գովազդային այցե-
լուծութիւններից թուրքական տար-
բեր քաղաքներ, որտեղ նախատես-
ուած էին հանդիպումներ ընթեր-
ցողներին հետ:

«Այրիշ Թայմս» թերթի փո-
խանցմամբ, Փամուքը մտաւախու-
թիւն ունի, որ կարող է ահաբեկ-
չական յարձակման ենթարկուել
ազգայնականների կողմից:

Մտահոգութիւն են առաջաց-
նում նաեւ թուրքիայում անցկաց-
ուած վերջին հարցախոյզի ար-
դիւնքները: Պարզուած է, որ ծայրա-

յեղ աջակողմեան Ազգային շարժու-
մը Նոյեմբերին կայանալիք ընտ-
րութիւններից յետոյ թուրքիայի
խորհրդարանում կարող է դառնալ
երրորդ ամենահզօր կուսակցութիւնը:

Բացի այդ, հարցախոյզի ար-
դիւնքները վկայում են, որ մարդ-
կանց մեծ մասը դէմ է քրէական
օրէնսգրքի 301 յօդուածի վերաց-
մանը: «Թուրքական ինքնութիւնը»
վիրաւորելու համար քրէական պա-
տիժ նախատեսող այս յօդուածով
մեղադրանք էր առաջադրուել ան-
ցած ամիս իսթանպուլում սպանն-
ուած Հրանդ Դինքին, ինչպէս նաեւ
Օրհան Փամուքին ու մի շարք
թուրք մտաւորականների:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐԸ

Շարունակուած էջ 1-էն

նելով Գերմանիոյ արտաքին գործոց
նախարարը յոյս յայտնեց, որ անոնք
կ'անցնին ժողովրդավարութեան չա-
փանիչներուն ու սկզբունքներուն
համապատասխան:

Իսկ Օսկանեանին ուղղուած
այն հարցին, թէ ինչ երաշխիք-

ներ կրնայ տալ իշխանութիւնը,
որ յառաջիկայ ընտրութիւնները
կ'անցնին ժողովրդավարական չա-
փանիչներով, ան ըսաւ. - «Երաշ-
խիքը կարող է լինել միայն ու
միայն իշխանութիւնների եւ բո-
լոր քաղաքական ուժերի նուիրու-
մը՝ անցկացնելու ազատ եւ արդար
ընտրութիւններ»:

ցանկացած հեռուտարնկերութեան
հետ», - լրագրողներու հետ հան-
դիպման ժամանակ ըսաւ Սահակ-
եան: - «Եթէ մենք ընդունում ենք

հետեւեալ բանաձեւը, որ մամուլը
անկախ է եւ ազատ է, ուրեմն
մամուլը ինքը պիտի որոշի իր
գործունէութիւնը»:

ՎԱՐՂԱՆԱՆՑ ՏՕՆԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ ՍԲ. ԷԶՄԻԱԾՆՈՒՄ

Սրբոց Վարդանանց տօնի արարողութիւնը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում և Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հանդիսապետութեամբ

Փետրուարի 15-ին՝ Սրբոց Վարդանանց տօնին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Մայրապետ Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հանդիսապետութեամբ մատուցուեց Սբ. Պատարագ: Պատարագին էր Գէւորգեան Հոգեւոր ձեմարանի տեսուչ Տ. Վազգէն վարդապետ նախնանք:

Սրբազան արարողութեանը ներկայ էին Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցու Հայաստանեան թեմերի առաջնորդներ, Մայր Աթոռի միաբաններ, Գէւորգեան Հոգեւոր ձեմարանի դասախօսներ եւ սաներ:

Յաւարտ Սբ. Պատարագի Վարդանանց խորհրդին անդրադարձաւ Հոգեշնորհ Հայր Սուրբը: «Մենք յիշում եւ ամէն անգամ տօնախմբում ենք Վարդանանց տօնը եւ պիտի նշենք, քանի դեռ երկրպագուի վրայ մէկ կայ կա, որովհետեւ սա մեր ինքնութեան, մեր լինելիութեան տօնն է: ...Փառք Աստուծոյ, այսօր խաղաղութիւն է, եւ կարիքը չկայ, որ մեր կեանքը տանք մեր հաւատի եւ մեր Հայրենիքի համար: Սակայն մահուան հաւասար կարեւոր է նաեւ իմանալ, թե ինչպէս ենք ապրում. լի յոյսով առ Տէր, լի հաւատքով առ ապագան», - նշեց Հայր Վազգէն իր խօսքում:

Ապա Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի անուանակոչութեան օրուայ առիթով իջման Սբ. Սեղանի առջեւ կատարուեց Հայրապետական մաղթանք՝ Նորին Սրբութեան քաջառողջութեան ու կենաց արեւելատեման եւ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի պայծառութեան համար:

Սբ. Պատարագից յետոյ Գէւորգեան Հոգեւոր ձեմարանում տեղի ունեցաւ հանդիսութիւն՝ նուիրուած Սբ. Վարդանանց անմար յիշատակին: Հանդիսութիւնը բացեց Գէւորգեան Հոգեւոր ձեմարանի փոխտեսուչ Տ. Սահակ վարդապետ Մաշալեանը:

Վարդանանց նուիրուած բանաստեղծութեամբ հանդէս եկաւ քաղ. դիտ. դոկտոր Արմէն Այվազեանը: Շարականների եւ հայրենասիրական երգերի կատարումներով ելույթ ունեցան Գէւորգեան Հոգեւոր ձեմարանի երգչախումբը եւ ՀԲԸՄ - Մայր Աթոռի Նորքի հայորդաց տան «Հայկազունք» համոյթը: Երգչուհի Լեյլա Սարիբեկեանի կատարմամբ առաջին անգամ հնչեց նոր հեղինակուած՝ «Վարդանանք հայոց» երգը (խօսքերի հեղ. Արփինէ Թաղեւոսեան):

Հանդիսութիւնը եզրափակուեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնութեան

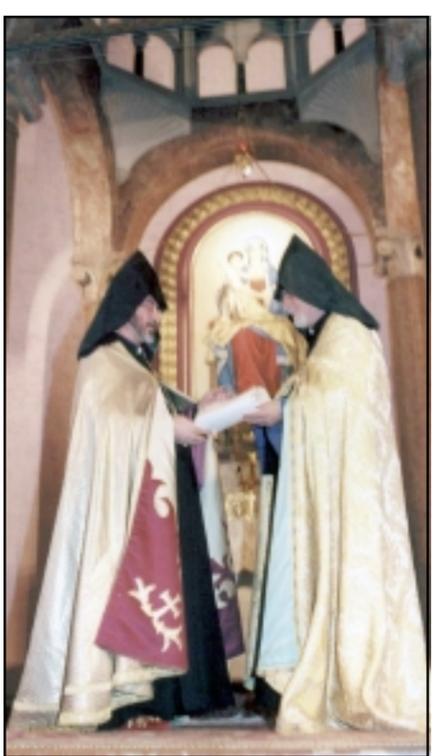
խօսքով: «...Վարդանանց տօնը դաւեր շարունակ ուղեկցել է մեր ժողովրդին: Մեր ժողովուրդն ապրել է Վարդանանց խորհրդով: Այսօր էլ մենք խօսում ենք այդ խորհրդի մասին, իբրեւ մեր գոյութեան հիմնական երաշխիքի, իբրազգային մեր ոգու եւ դիմագծի պահպանութեան առհավատեցալի: Վարդանանց խորհուրդը Վարդանանց ոգու մէջ է: Դա վասն հայրենեաց եւ վասն հաւատոյ իրենց ունեցած սէրն էր», - նշեց Ամենայն Հայոց Հայրապետը:

Նորին Սրբութիւնն անդրադարձաւ յատկապէս վերջին շրջանին հնչող կոչերին՝ դառնալու դէպի մեր ազգային արմատները, եւ իբրեւ այդ դարձի ուղի հանրութեանը տարբեր անհատների կողմից ներկայացուող զանազան արժէհամակարգերին: Վեհափառ Հայրապետը, սակայն, նկատեց, որ այդ ճանաչողութիւնը եւ դարձը դէպի ազգային արմատները ճշմարտապէս եւ հարգատուէն արտացոլուած է Վարդանանց ոգու մէջ: «Եթէ մենք ուզում ենք ճանաչել մեր արմատները, ճանաչել մեր ինքնութիւնը, պետք է հաւատարիմ մնանք մեր սիրոյ մէջ առ Աստուած եւ առ Հայրենիք: Եւ այդ սերը դարձնենք մեր կեանքի շարժիչ ուժը, մեր ինքնութիւնը նորոգող ուժը, մեր ազգը առաջնորդող ուժն ու գործութիւնը», - ասաց Հայոց Հայրապետը:

Գարեգին Բ Կաթողիկոսը կարեւոր նկատեց նաեւ, որ Վարդանանց տօնի ոգեկոչումը վերստին համազգային բնոյթ ստանայ, այն նշուի թե՛ կրթական հաստատութիւններում եւ թե՛ իւրաքանչիւր հայորդու հարկից ներս, դառնայ գործութեան ու ներշնչումի, մեր կեանքի եւ աշխատանքի անհատական եւ համազգային յաղթութեան մի անսպառ ակունք: «Եթէ ուզում ենք, որ աղանդաւորներ տեղ չունենան մեր կեանքից ներս, ուրեմն Վարդանանց ոգին պիտի կերտենք իւրաքանչիւր հայորդու եւ՝ սրտում եւ՝ մտածողութեան մէջ: Եթէ ուզում ենք, որ Հայրենիքն առաջընթաց եւ բարգաւաճ կեանք ունենայ, երջանկութիւնն ուղեկից դառնայ մեր ժողովրդին, եթէ ուզում ենք հեռու վանել մեզանից պարտաւորականութեան գիտակցութիւնն ու մտածողութիւնը, եթէ ուզում ենք քաջ սրտով մեր գլուխն ամէն երեկոյ բարձին դնել, ուրեմն պետք է Վարդանանց այդ ոգին ապրեցնել մեր մէջ, մեր ժողովրդի իւրաքանչիւր զաւակի հոգուց ներս», - ասաց Ամենայն Հայոց Հայրապետը:»

ԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԻՒ՝ ԱՐԻՍ, ՍԵԼԱՆ ԵՒ ՎԻՉԷՆ ՍՐԲԱԶԱՆՆԵՐՈՒՆ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Մայրապետ Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Հայրապետական օրհնութեամբ արքութեան պատիւ է շնորհուել Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան Միջ-եկեղեցական եւ արտաքին յարաբերութիւնների վարիչ Գերաշնորհ Տ. Արիս Եպիսկոպոս Շիրվանեանին, Գերաշնորհ Տ. Սեւան Եպիսկոպոս Ղարիբեանին (Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութիւն) եւ ԱՄՆ Արեւելեան թեմի Միջ-եկեղեցական յարաբերութիւնների պատասխանատու եւ Ամերիկայի Եկեղեցիների Խորհրդի Նախագահ Գերաշնորհ Տ. Վիգէն Եպիսկոպոս Ալքազեանին՝ ի գնահատութիւն Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու բերած իրենց անսակարկ բոլորանուէր ծառայութեան եւ տարիների վաստակի:

Գերաշնորհ Տ. Վիգէն Եպիսկոպոս Ալքազեան նր՝ ի պայծառութիւն Հայաստանեայց Առաքելահաստատ Սուրբ Եկեղեցու:

Թող Բարձրեալն Աստուած քաջառողջ եւ արեւշատ կենաց օրեր եւ հոգու անսպառ կորով պարգևի Արիս, Սեւան եւ Վիգէն Սրբազաններին՝ Տիրոջ Սուրբ Աջի հովանու ներքոյ եկեղեցաշէն եւ ազգօգուտ ձեռքբերումներով շարունակելու իրենց առաքելութիւնը:

Հ.Բ.Ը.Մ. ԱՐՏԱՒԱԶՂ ԹԱՏԵՐԱՆՈՒՄԸ
Կը ներկայացնէ

Արորսուած Էսանակ մը

Կապակերպութիւն 2 արարով

Հեղինակ՝ ԻՈՆ ԳԱՐԱԾԻԱԼԷ
Բեմադրիչ՝ ԳՐԻԳՈՐ ՍԱԹԱՄԵԱՆ

Շաբաթ, Փետրուար 24 - Ժամը 8:00-ին
Կիրակի, Փետրուար 25 - Կալա - Ժամը 5:00-ին, \$50
Շաբաթ, Մարտ 3, 10, 17, 24, 31 Ժամը 8:00-ին
Կիրակի, Մարտ 4, 11, 18, 25 Ժամը 6:00-ին
Կիրակի, Ապրիլ 1, Օրէնճ Գառնիթի, <small>Tel. 714-898-9057 Tel. 949-786-0746</small>

ՍՈՒՏՔԻ ՆՈՒԷՐ \$20

Հ.Բ.Ը.Մ. Մանուկեան Կեդրոնի
Արտաւազդ Թատերասրահ
2495 E. Mountain Street, Pasadena

— Տոմսերը կարելի է պատնայ —

- Հ.Բ.Ը.Մ. Գրասենեակ 626-794-7942
- Ապրիլ Գրատուն 818-243-4112 • Պերճ Գրատուն 818-244-3830
- Հ.Բ.Ը.Մ. Մանուկեան-Տեմիքճեան Վարժարան 818-883-2428

Մարտ 3-ի ներկայացումը կը հովանաւորէ Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը Տոմսերու համար հեռաձայնել՝ (818) 391-7938 * (818) 502-3233

ԱՐԳԱՅԻՆ

ՍԱՐԳԻՍ ՏԻՐՈՒՆԻ ԿԵԱՆՔԸ

«ՎԱՏ Է ԱՆ, ՈՐ ՃՇՄԱՐՏԱԽՕՍԸ ԼՈՒՅՆԵԼՈՒ ՎԱՄԱՐ ԳՆԴԱԿ Կ'ԱՐՁԱԿԷ»

Սարգիս Տիրունիի հայրը եղած է բնիկ սեպի, Յարութիւն Քեռէրեան որ իր ժամանակին հանդիսացած է որակեալ ուսուցիչ մը:

1913ին պատերազմի նախօրեակին, ան սպաննուեցաւ անձանօթ պայմաններու մէջ:

Այդ շրջանի Սիսի հայութիւնը իր մշակութային թմբիրէն զարթնումը մեծ չափով կը պարտի Յարութիւն Քեռէրեանի եւ Միացեալ ընկերութեան օժանդակութեան:

Յարութիւն եւ իր մտն Քեռէրեան ամուլը կ'ունենար հինգ զաւակներ՝ Սարգիս (1989), Գիրգոր (1900), Էլմաս (1903), այժմ կողակից ընկ. Յովհաննէս Լաչինեանի, Յակոբ, Մելքոն (1909) եւ Նուպար (1914):

Ատոնցմէ Սարգիսն է որ հնարաւորութիւն ունեցաւ բարձրագոյն ուսման հետեւելու:

Սարգիս օժտուած էր բնական սուր լիշողութեամբ եւ արտակարգ տրամաբանութեամբ:

1903ին կը յաճախէ Սիսի վարժարանը:

Կազմուած քով գէր, խոշոր սակայն բեղուն գլուխով, դեղձան մագերով, մանկական ժպիտը այտերուն վրայ անպակաս պատանի մըն էր Սարգիս Քեռէրեան:

Սահմանադրութեան շրջանին ազատութիւններէն օգտուելով Սիս կ'այցեւին բազմաթիւ մտաւորականներ, գործիչներ: Այդ թուին հոն կը հանդիպի նաեւ ողբացեալ գրագետ ընկ. Սմբատ Բիւրատ, որ երբ դպրոց կ'այցելէ, ուսուցիչը սեւ պատին առջեւ կը հանէ Սարգիսը: Վերջինս անսխալ եւ մաքուր գիրով կը գրէ յարգելի հիւրին կողմէ տրուած թրքերէն նախադասութիւն մը: Սմբատ Բիւրատ հիացած փոքրիկ Սարգիսի ուշիմութեան վրայ, կ'առաջարկէ նոյն նախադասութիւնը վերածել հայերէնի եւ ապա՝ Ֆրանսերէնի: Սարգիս կը կատարէ երկու առաջարկները: Սմբատ Բիւրատ, որ Ձէյթունի մէջ Միացեալ ընկերութեան հովանաւորութեամբ իբրեւ կրթական մշակ ծառայած էր ութսունական թուականներուն, հրապարակաւ կը խոստովանի, թէ կիլիկեցի այդ մանուկը տէր էր արտակարգ ուշիմութեան եւ հետեւեալը ընդունակ զարգացումի:

Իր մանկական հասակէն ընկ. Սարգիս ընտրած էր մտաւորականութեան եւ ծառայութեան ճամբան, իր հօր ճամբան:

Դաշնակցութիւնը Սահմանադրութեան շրջանին մուտք գործեց Սիս, անկէ առաջ միմիայն Հնչակեաններն էին որ կը գործէին ո՛չ միայն Սիսի, այլ Կիլիկիոյ ու Փոքր

Հայքի բոլոր քաղաքներուն եւ գիւղերուն մէջ:

1909ին Սիսի թաղական խորհուրդը կազմուած էր Հնչակեան կուսակցութեան անդամներէ: Այդ տարին որոշուած էր վարժարանին մէջ ներկայացնել «Սեւ Հողերը» թատերերգութիւնը:

Սարգիս ինքն ալ փափաքած էր դեր մը վերցնել եւ հօրը միջոցաւ ընկեր Յարութիւն Պալեանի դիմած է, որ այդ շրջանն Սիսի Ս. Դ. Հնչակեան կուսակցութեան Պատանեկան Միութեան ղեկավարն էր:

Իր մատող տարիքը նկատի առնելով, կ'որոշէն որ ան բաժակաճառ մը արտասանէ: Իր «Սարգիս Տիրունի կամ Եղբայրասպան Գնդակը» հատորին 30րդ էջին մէջ ընկեր Պալեան կը նշէ.՝

«Հոն է որ խօսելու, ըմբռնելու եւ հասարակական գործերով զբաղուելու իր թաքուն ձիրքերը երեւան ելան: Իր այդ առաջին արտասանութեամբ Սարգիս համակ եռանդ զգեցած, հոետորական շարժումներով եւ թոնով, յատակ առողանութեամբ եւ արտասանուած նիւթը իւրացնողի երեւոյթով ծափեր խլեց ներկաներէն»:

Այն օրէն իր մէջ ծնունդ առած էր անդիմադրելի հակում մը դէպի Ս.Դ. Հնչակեան կուսակցութիւնը: Սարգիս Տիրունի իր մէջ կը զգար կուսակցական հզօր խմորում մը: «Այն օրէն սկսեալ իբրեւ Ս.Դ. Հնչակեան Ուսանողական Միութեան անդամ, մասնակից կ'ըլլար բոլոր հաւաքոյթներուն:

ՏԻՐՈՒՆԻ

ՏԱՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

1912ին թերաւարտ Ազգային վարժարանէն, Տիրունին կը ղրկուի Տարսնի Սմոլ Գոյէճը:

Սիսի վարժարանը չէր բաւարարէր ուսման ծառաւ երիտասարդներուն, որոնք ստիպուած էին Պոլիս կամ շրջանները գտնուող երկրորդական վարժարաններ յաճախել:

Համաշխարհային պատերազմի ուրուականը արգիլեց սակայն որ Տիրունին իր ուսումը ամբողջացնէ: Ան ստիպուեցաւ դիմել ինքնաշխատութեան:

Սարգիս Տիրունի ստիպուեցաւ վերադառնալ իր ծննդավայրը՝ Սիս, մինչ այդ Խարբերդէն Սիս վերադառնալու համար ճամբայ ելած հայրը կը խողովողուէր իթթիհատականներուն կողմէ:

Պատանի Սարգիս իր հայրենակիցներուն հետ ստիպուեցաւ տարագրութեան ճանապարհը բռնել: Ան իրեն բախտակիցներուն հետ կը հասնի Սուրիա, Դամասկոսի Գաթանա գիւղաքաղաքը, եւ հակառակ իր վաղ տարիքին, հազիւ 18, յաջողեցաւ բարեկամանալ տեղւոյն գիւնուորներուն հետ, անոնց ընտանիքներուն նամակներ գրել յանձն առնելով:

1918ին վերապրողներուն հետ Տիրունի եւս կը վերադառնայ Սիս, աւելի փորձառու եւ աւելի ատակ իր շրջապատին եւ իր կուսակցութեան օգտակար հանդիսանալու մտադրութեամբ խանդավառ:

Որպէս Ազգ. Միութեան քարտուղար պաշտօնավարելէ կարճ ժամանակ մը ետք, Ազգային Վարժարանի մէջ որպէս ուսուցիչ կը հրաւիրուի:

Ուսուցչութեան ասպարէզէն աւելի իր սրտին խօսողը կուսակցական աշխատանքն էր:

1918-1920ի շրջանին յաղթական դաշնակիցները նոր երազներ կը սփռէին ճղակոտոր հայերու աչքին:

Նոր երազներ կը հիւսէին հայերը, այն համոզումով, թէ Ֆրանսա պիտի նախընտրէր ամբողջ հայերը քեմալական թուրքիայէն: Խանդավառ հայերը այդ շրջանին վերջնականապէս տեսան ու շօշափեցին Արեւմուտքի նենգ ծրագրիները:

Սարգիս Տիրունի այդ շրջանին աշխատակցեցաւ Հնչակեան կուսակցութեան «Տարոս» եւ «Նոր Սերունդ» օրկաններուն եւ կուսակցական պատասխանատու պաշտօններ ստանձնեց, զորս գործարեց մեծ խանդավառութեամբ:

Ֆրանսական գաղութարարները Կիլիկիայէն հեռացուցին այն բոլոր ուժերը, որոնք արգելք կը

հանդիսանային Քեմալի հետ գործակցելու գնով հայ ժողովուրդին իրաւունքները ոտնակոխ ընողներուն:

Այսօր երբ պրպտենք 1921ի «Նոր Սերունդ» թերթը, մեր աչքին առջեւ կը պարզուի տխուր պատկեր մը, պատկեր մը ուր իւրաքանչիւր տող գրաքննութեան սեւ ձեռքին գոհ դարձած է, յատկապէս այն տողերը, ուր կը խօսուի մեզի դաւող Անթանիին դէմ եւ կամ կ'ողջունուէր նորածագ Խորհրդային Հայաստանը:

Սարգիս Քեռէրեան մնաց հաւատաւոր գիւնուորը իր կուսակցութեան, հաւատարիմ հետեւողը նազարգէկներուն, Սապահներու, Ռ. Խանգատներու, Փարամազներու եւ Մուրատներու:

1921 Օգոստոս 10ի Սեւրի դաշնագիրը ոչինչ բերաւ գործնական: Հայկական նահանգներու ինքնավարութեան շուրջ տրուած խոստումներ օդը ցնդեցան:

1920ի ձմրան Մարաշ գրաւուեցաւ քեմալականներու կողմէ, կիլիկեան այլ քաղաքներ եւս պաշարուեցան:

Յունիսին ֆրանսական եւ Միլլիի շարժումին միջեւ կայացած համաձայնագրով մը Սիսի հայութիւնը ստիպուեցաւ հեռանալ իր հայրենի հողէն:

Սիսի մօտ 5000 հայութիւնը ճամբայ ելաւ դէպի Ատանա:

Սարգիս Տիրունի ինքն ալ որպէս հայ ժողովուրդի մէկ մասնիկը ցաւով հեռացաւ իր պաշտելի ծննդավայրէն:

Ատանայի մէջ անիկա բուռն պայքար մղեց ֆրանսական իմբերիալիզմի եւ դաշնակցական «Կիլիկիա» ու վերակազմեալ հնչակեան «Կիլիկեան Սուրհանդակ» թերթերուն ուսման թիկի եւ սխալ ձեւով միջազգային դէպքերը վերլուծելուն դէմ:

Ատանայի մէջ դարձաւ Գործադիր Մարմնի անդամ:

Սարգիս Տիրունի այդ շրջանին արդէն բեմերու վրայէն կը հնչեցնէր անկախութեան եւ ընկերավարական յաղթանակի շեփորը. ընկեր Յ. Պալեան կը գրէ. «Յաճախ կ'այցեւէինք իր աշխատած սենեակը Ս. Աստուածածնայ եկեղեցիի կից Արեւելեան պողոտայի վրայ ազգապատկան գետնայարկը, ընդարձակ եւ մթին խանութ մը... Կը զարմանայինք իր յոյժ անփառունակ ապրելակերպին վրայ յատկապէս: Սարգիս խիստ պարզասէր էր

Շարք էջ 7

Advertisement for Blue Cross of California health plans. Includes a diagram of plan options: PPO Share 2500 & 3500, PPO Share 1500, PPO Share 1000, PPO Share 500, PPO Saver, Basic PPO 1000 & 5000, and Also PPO Share 5000 BLUE CROSS and HMO PLANS. Text: 'Featuring PlanScape® Keeping Californians Covered... The Power of Blue SM Health coverage for every household member and every household budget. Affordable plans for the whole family.'

Advertisement for A.B.A. Insurance Services 30th Anniversary. Features a cartoon of Bedros Siamanto Maronian. Text: '1975-2005 30th ANNIVERSARY A.B.A. INSURANCE SERVICES BEDROS SIAMANTO MARONIAN 818-500-9585 805 East Broadway, Glendale, CA 91205 ONE EIGHT HUNDRED FOUR "HAI-TAD" AUTHORIZED AGENT FOR BLUE CROSS OF CALIFORNIA LIC. # 0494056'.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՍԱՐԳԻՍ ՏԻՐՈՒՆԻ ԿԵԱՆՔԸ

«ՄԵՐ ՏԱՂԱԲԱՐՆԵՐԸ ՊԵՏՔ Է ՎԱՍԱՏԵԼ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԴԱՇՏԻ ՄԵՋ»

Շարունակում էք 6-էն

ու սակաւապէտ, միանգամայն նուիրուող ու անշահախնդիր: Յաճախ ժպիտով մը կը պատասխանէր, թէ կանոնաւոր թոշակ չի ստանար, սակայն գոհ էր եւ ուրախ, որովհետեւ կը ծառայէր իր պաշտելի կուսակցութեան, որուն ընկերակցական սկզբունքները հաւատքի չափ զօրաւոր էին իր մէջ»:

Այս շրջանին գոյութիւն ունեցող Միջկուսակցական մարմնի մը անդամ էր ան:

1920 Հոկտեմբեր 21ին Հաճընը կ'իջնար իր հերոս Սարգիս ձէպէճեաններու վերջին փամփուշտը արձակելէ ետք:

Տեղական հայ մամուլի եւ կուսակցութեան ջանքերով թափօր մը բողոք ելաւ: Ս. Աստուածածին եկեղեցին փակելէ եւ առաջնորդը այլապէս չէր կրնար ձգտել Պրանսայի դէմ դժգոհ ցուցարարները ուղղուեցան Ազգ. Միութեան կեդրոնատեղին, պահանջելու համար որ իբրեւ բողոքի ու զայրոյթի ցոյց Ազգ. հաստատութիւնները փակուին եւ բանալիները վերադարձուին Ֆրանսացի կայսերապաշտներուն:

Ազգ. Միութիւնը դադրեցուց իր նիստերը, հայ եկեղեցին ալ մասնակցեցաւ Մեծ Սուգին, կիրակնօրեայ աւանդական արարողութիւնը տեղի չունեցաւ, գանգակները մնացին լուռ՝ պարզելով սեւ դրօշներ:

Այս բոլոր ցոյցերուն Սարգիս Տիրունի իր մասնակցութիւնը բերաւ, մեծ եռանդ ցոյց տալով Ատանա հասնող վերապրող հաճընցիներուն:

Կիլիկիոյ պարպումէն ետք հայ ժողովուրդի ողջ մնացած բեկորները ցրուեցան աշխարհի չորս կողմերը:

Հնչակեան կուսակցութեան «Տաւրոս» թերթի տպարանը փոխադրուեցաւ Սուրիա:

Այդ շրջանին Պէյրութ հաստատուած Սարգիս Տիրունի 1922ին իր անձնական ջանքերով եւ խաղ Մ. վարդապետի քաջալերութեամբ հիմը կը դնէր Սիսի Հայրենակցական Միութեան, որ առաջին կազմակերպուած հայրենակցական միութիւնը կը հանդիսանար այս ափերուն վրայ: Ինքն էր որ յանձնախումբ մը կազմած կը պատրաստէր միութեան ծրագիրը:

1923ին ձիպէյլի Ամերիկեան Նպաստամատուցի Որբանոցին մէջ պաշտօնավարեց հայ որբերուն օգտակար հանդիսանալու մտահոգութեամբ:

Կուսակցական պայքարը բռնութեամբ զոհող հոն եւս դրսեւորուեցաւ, հնչակ-դաշնակ պայքարին իբր արդիւնք, մինչեւ իսկ խոշտանգումի ենթարկուելով Ս. Տիրունի ստիպուեցաւ տարեշրջանը չաւարտած լքել դպրոցը: Վէճերը անպատուաբեր ընթացք առին, որուն իբր հետեւանք որբանոցի պատասխանատուները ստիպուեցան փակել դպրոցը:

Ազգային կեանքը Լիբանանի մէջ դեռ սաղմնային վիճակ մը ունէր, գաղթականի պայմաններէն անմիջական գործի լծուելը դիւրին չէր:

Դաշնակցութիւնը այդ շրջանին հրատարակեց իր «Փիւնիկ», ապա «Նոր Փիւնիկ» թերթը, իսկ ժողով Աճէմեան՝ «Լիբանան» թերթը, որ հնչակեան գրիչներու ժա-

մադրավայրն էր եղած եւ որուն, ապագային, Սիսուան ծածկանունով կամ անստորագիր պիտի աշխատակցէր ընկ. Ս. Տիրունի:

Նոյն թերթին իրենց խմբագրականներով եւ չօղուածներով աշխատակցութիւն կը բերէին նաեւ ընկ. Մ. Աղազարեան, Մ. Անմահունի, Մ. Սէֆէրեան եւ ուրիշներ եւ այդ մամուլը պայքարը կը դրսեւորուէր յատուկ դիրքաւորումները գրողներուն, ըլլալ հայրենիքի եւ ըլլալ Սփիւռքի հայութեան դիրքորոշումներուն մասին:

Սարգիս Տիրունի 1923-1926ի շրջանին Հայկազ ձէջ սաստիկ նեղ պայմաններու տակ խմբագրեց «Սուրիական Մամուլ»ը:

1924ին որպէս գործիչ Հիւսիսային Սուրիոյ Վարիչ մարմինը կը լիազօրէր զինք որպէսզի շրջանները ալ կազմէր եւ կազմակերպէր:

Տիրունի չթերաջալ տր պարտականութեանց մէջ:

Բոլորը կը սիրէին ու կը գնահատէին անբասիր յեղափոխական գործիչը:

Հրապարակախօսի իր արժանիքը անգնահատելի էր, կրնար ժամեր խօսիլ եւ խանդավառել իր շրջապատը: Ունկնդիրները կը լացնէր եւ կամ կը խանդավառէր, կը կապէր գանոնք իրեն՝ հիպոստացնելով կարծես:

Իր կազմած «Սիսուան Երիտասարդաց»ի անդամներէն մին կը պատմէ, թէ ինչպէս Ֆրանսայէն ժամանած Բագարատ Սիւնիք (Աւագեան) օր մը կուսակցական բեմէն խօսած պահուն Տիրունի կը յուզուի:

Իր սպանութենէն տարի մը առաջ, երբ կ'առաջարկէն իրեն որ Ֆրանսայի ճամբով Խորհրդային Հայաստան մեկնի, կը պատասխանէ.

«Տիրունին կը նախընտրէ հոս պայքարի պատնէշին վրայ գոհուիլ...»:

Ուրիշ մը կը պատմէ. - Ձէյթունի ապստամբութեան նուիրուած ներկայացուցիչ է, լարուած՝ ժողովուրդը բեմին բացուելուն կը սպասէ, յանկարծ շուկները չորս դին՝ թէ Արուստ կղզիի աքսորէն վերադարձած Տիրունին է որ ժամանած է:

Քանի խօսք ունիմ կ'ըսէ մօրուսաւոր երիտասարդը իր պայծառ նայուածքը սեւեռելով սրահէն ներս:

- Հոս յիշեցնենք, թէ իր աքսորի շրջանին (1928) ըսի ըսաւներ կը տարածուին, թէ ան յուսահատած է, կամ լքած է Հնչակեան պայքարի դրօշը, Տիրունին բեմէն կը հնչեցնէ իր ձայնը. «Տիրունին է՛ եւ կը մ'նայ հնչակեան, ուր որ էր՝ հոն է, միշտ դիրքերու վրայ, հաւատարիմ իր գաղափարաւորութեան»:

Անիկա յաճախ կոչ կ'ուղղէր աշխարհի չորս ծագերուն մէջ ցրուած հայութեան հայրենիքի շուրջ համախմբուելու, չխաբուելու սուտ փրկիչներէն եւ հայրենիքի իրականութիւնը ճանչնալու եւ սիրելու հրաւէր կը կարդար բեմերէն:

25 Յուլիս 1925ին, տեղի ունեցաւ Լիբանանի շրջանի Ազգային երեսփոխանական ժողովի ընտրութիւն:

Քուէահամարէն պարզուեցաւ որ քուէատուփը գաղտնի բացուած

Շար.ք էջ 17

ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՍԱՐԳԻՍ ՏԻՐՈՒՆԻ ՄԱՍԻՆ

Մ.Խ. Սոյն վկայութեան հեղինակին ինքնուրուիւնը անձանօք կը մնայ: Թողուածին տակ ստորագրուած է՝ Թղթակից-Գահիրէ:

Այնքապի Վարդանեան Կրթական Ընկերութիւնը բէւ կանուխէն հաստատած էր իր համաձայն ցարկապարանը, սակայն Կիլիկիոյ մէջ ցրուած ամերիկեան հաստատութիւններու մէջ լուսաւորչական ուսանողներու հանդէպ նեղմիտ յարանուանական խտրական ոգիէն թելադրուած ան ծրագրած էր հիմնել «Կիլիկեան Բարձրագոյն Վարժարան» մը Սիսի կարողիկոսութեան հովանիին տակ:

Ծրագրուած հաստատութեան մէջ դասախօսելու համար Սահմանադրութենէն տարիներ առաջ, Ամերիկա եւ այլուր դրկուած էին խոստմնալից երիտասարդներու հոյլ մը՝ մասնագիտութիւններու հետեւելու համար:

Պատրաստուող այդ երիտասարդներէն մաս մը Սահմանադրութենէն վերջ արդէն հասած ըլլալով, Կիլիկեան ձեմարանը իր դոնորներ կը բանար ողբացեալ Փրոֆ. Արմենակ Զամիչեանի տնօրինութեամբ՝ ներքին տնօրէն ունենալով Գերշ. Տ. Փառէն Մ. Վարդապետը (այժմ Եպիսկոպոս):

Հաստատութեան տնօրէն ժողովին եւ ուսուցչական կազմին անօրինակ նուիրումին շնորհիւ կրթարանի հմայքն ու համար կարն ժամանակուան ընթացքին ամէն կողմ տարածուած ըլլալուն, Ամերիկեան ուսումնականներ յամախոյ շատ մը լուսաւորչական ուսանողներ կ'արտորային իրենց համար կանուխէն տեղ ապահովել հոն:

1914-15 տարեշրջանին Տաւրոս Գոյլեւն ալ եկած էր սիրուն, կայտառ եւ ուշիմ երիտասարդ մը, որուն խանդալից շարժումները՝ եւ հակառակ տարիքին ցոյց տուած ընդհանուր գարգացումը շատերուն ուշադրութիւնը իր վրայ կը կեդրոնացնէր: Սարգիս Գետեքեանն էր այդ: Օր մը տանկերէնի քերականութեան լուծումներու պահուն, հակառակ ուսուցչին պնդումներուն, Գետեքեան կը մերժէր տրուած բացատրութիւնը եւ կալիքն ձեռքը՝ յառաջանալով գրատախտակին առջեւ, ուսուցչին կը ցուցնէր լուծումը, այնպէս ինչպէս որ պէտք էր ըլլար, եթէ տպագրական սխալ ու սպրդած չըլլար պարբերութեան մէջ: Ուսուցիչը հիացած Սարգիսին ուշիմութեան վրայ՝ «Էֆէտիլէր, տեհա (տաղանդ) նէ՞ տէմէտիլ պիլիլիմիսիմիգ, Սարգիս տէմէտիլ, էֆէտիլէր, Սարգիս պիլ տեհա տըր» ըսաւ: (Պարոններ տաղանդ գիտէ՞ ի՞նչ ըսել է, Սարգիս ըսել է, պարոններ Սարգիս իւրայատուկ է):

Սարգիս մեծ ծրագիրներով եկած էր նեմարան, սակայն այնքապիներուն անհուն գոհողութեամբ մէջտեղ եկած նեմարանը՝ Սարգիսի ժամանումէն միայն եօթ ամիս վերջ պիտի գոցուէր դժբախտաբար՝ մոխրացնելով, ինչպէս շատերուն, Սարգիսին ալ ապագայ ծրագիրները:

1915 Մայիս, հակառակ բոլոր նամարաններուն զինուորական խիստ բոնքրոյի տակ առնուելուն՝ բօթաբեր լուրեր ամէն կողմէն կը հասնէին, եւ նեմարանը ստիպուած իր դոնորներ կը փակէր վերջնականապէս... Կառավարական խիստ հրաման մը բոլոր տարակազմներու կ'ազդարարէր անյապաղ իրենց երկիրը - ջարդուելու - երթալ: Տեղացի ուսանողներ լաւ հասկնալով հրամանին նշանակութիւնը, նկատի առին որ ուստիկանութիւնը կրնայ երթալ եւ օտար աշակերտները պահանջել տնօրէնութենէն, եւ այն՝ որպէս պաշտօնական անձնաւորութիւն, նեղ կացութեան կրնայ մատուիլ, օտար աշակերտներէն շատերը տանելով իրենց տունները քաղցուցին: Ես ալ Սարգիսին հետ ուրիշ չորս ընկերներ տունս տարի: Երկու օր վերջ, Սարգիսը այնքապիի տարագով հետս առնելով գացի նեմարան, իր ճնողէն լուր մը առնելու յոյսով: Հեռագիր մը կար իր

Շար.ք էջ 17

GENERAL CONTRACTOR

BID REQUEST

Qualified "B" licensed General Building Contractors are invited to submit a sealed bid on Project E07-01, Module 9.2 to the Burbank-Glendale-Pasadena Airport Authority by 2:05 PM, March 27, 2007. The project generally consists of the installation of new doors, new windows, air conditioning, insulation and correction of some code deficiencies for: twenty-four (24) single family residences, one (1) multi-family duplex dwelling (consisting of two units), and one multi-family quad dwelling (consisting of 4 units) for a total of thirty (30) units. Bidders may obtain construction documents from the Bob Hope Airport Web Site at bobhopeairport.com under Business Opportunities and are encouraged to do so prior to the mandatory pre-bid conference. All Bidders shall register with the Airport Engineering Department either via web site or in person. Bids submitted by firms who have not registered with Airport Engineering will be considered non-responsive. Two Pre-bid conferences have been scheduled for March 6, 2007 and March 13, 2007, at 10:00 A.M. at the Bob Hope Airport Engineering Offices, 2800 N. Clybourn Ave., Burbank, California. Attendance at one or the other conference is Mandatory.

Massis Weekly

Volume 27, No. 5

Saturday, FEBRUARY 24, 2007

German FM Hopes For Karabakh Peace In 2007

YEREVAN -- Germany's Foreign Minister Frank-Walter Steinmeier expressed hope that Armenia and Azerbaijan will resolve the Nagorno-Karabakh conflict this year as he wrapped up his tour of the South Caucasus in Yerevan on Tuesday.

"Azerbaijan and Armenia make similar assessments of the document drafted within the framework of the [OSCE] Minsk Group: it is a good basis for continuing negotiations," Steinmeier said after talks with Armenian leaders.

His optimism, reflecting the current mood among international mediators, was echoed by Foreign Minister Vartan Oskanian. Asked by a journalist whether he thinks a framework peace accord on Karabakh may be signed before the end of 2007, Oskanian said, "I don't exclude that. We and myself in particular are cautiously optimistic. The document on the table gives us such hope."

"I think that after the parliamentary elections in Armenia there will be a window of opportunity," he told a joint news conference with his German counterpart. "And if both parties, and especially the Azerbaijani side, display the necessary political will, it will really be possible to achieve serious progress in the course of this year."

Speaking to RFE/RL earlier this

Foreign Ministers Steinmeier and Oskanian

month, the Minsk Group's U.S. co-chair, Matthew Bryza, likewise said that the conflicting parties will make a potentially decisive push for a compromise deal in the months following the May elections. Bryza and the group's two other co-chairs last week urged the Armenian and Azerbaijani foreign ministers to meet again soon and try to overcome their "remaining differences."

The Karabakh conflict was high on the agenda of Steinmeier's talks with Oskanian. The two men also discussed preparations for Armenian election scheduled for May 12. Steinmeier, whose country currently holds the European Union's rotating presidency, urged the Armenian authorities to ensure their freedom and fairness. EU officials say that is a necessary condition for Armenia's successful participation in European Neighborhood Policy of privileged ties with the bloc's neighbors.

Opposition Slams End Of Parliament Session Broadcasts

YEREVAN -- The Armenian opposition condemned on Monday a Constitutional Court ruling that will allow state television to end the hitherto mandatory broadcasts of some parliament sessions that usually feature strong verbal attacks on the government.

Under a law regulating the work of the National Assembly, the Armenian Public Television has to broadcast, in prime time, special sittings during which parliament deputies put questions to government ministers and make 3-minute statements on any issue. The assembly can also order the state-owned channel to broadcast its other sessions as well. In addition, the Armenian Public Radio has to broadcast all parliament sessions in full.

The legal provision, in place since 1995, has enabled opposition parties to spread their views through the two government-controlled broadcaster whose news coverage has traditionally favored the government. The management of the Armenian Public Television and Radio (HHRH) has been pushing for its abolition since last year, saying that it contradicts articles of Armenia's constitution guaranteeing press freedom.

Opposition leaders described the ruling as the latest in a series of government measures which they say are aimed at further restricting opposition access to the airwaves in the run-up to the May 12 parliamentary elections. They told RFE/RL that the mandatory broadcasts are necessary given the fact that state television and all major private networks are loyal to the Kocharian administration.

"I disagree with the [Constitutional Court's] decision," said Vazgen Manukian, the veteran leader of the opposition National Democratic Union (AZhM) party. "I believe the decision itself is unconstitutional."

"Our first channel has never been known for covering the most important things. It is therefore necessary to obligate it show things which the National Assembly considers important," he added.

Armenia's TV channels sparked a controversy last week by setting unusually high prices of election-related political advertising which will be affordable mainly for pro-government parties and individual candidates. The mostly cash-

Turkey Warns US on Armenian Genocide Bill

ANKARA -- Turkey's prime minister said the US Congress would harm bilateral ties if it backs a resolution recognising the 1915 mass killings of Armenians by Ottoman Turks as a genocide. The Democratic-controlled Congress is widely expected to back such a resolution in April, but the Bush administration is opposed to it, fearing the impact on relations its NATO ally.

"We do not expect Congress to make such a decision. But if it surprises us, I am worried this would cast a shadow over our strategic partnership in the future," Prime Minister Tayyip Erdogan was quoted as telling American businessmen. He did not say what Turkey might do in such a case. In the past, it has temporarily frozen trade and other ties with countries that backed the genocide claims.

Ankara was particularly incensed last year when France's parliament approved a bill that made it a crime to deny the Armenian genocide. The bill did not

become law. Erdogan accused the Armenian diaspora-especially strong in the United States and France-of exploiting the genocide issue to hurt Turkey.

Erdogan also insisted Turkey's small Armenian community was safe despite the murder last month of a prominent Turkish Armenian editor Hrant Dink by a Turkish nationalist gunman. Dink had urged Turkey to own up to its role in the 1915 killings.

Every spring Congress considers a resolution on the Armenian genocide issue but the White House always blocks it. This year it has become more worrisome for Turkey because the Armenian lobby has vocal supporters among the newly dominant Democrats. Foreign Minister Abdullah Gul and General Yasar Buyukanit, head of the army General Staff, have both lobbied members of Congress and the Bush administration on the Armenian issue during separate visits to Washington in the past two weeks.

French Bill on Armenian Genocide Diminishes

PARIS -- A French bill criminalizing the denial of Armenian genocide in Turkey has failed to become law. France's National Assembly last October approved a socialist-drafted proposal which stated that those denying the genocide should be punished by one year in prison and pay a fine of •45,000.

In order to come into force, the bill would have had to be approved by the country's senate where the current centre-right government of Dominique de Villepin and President Jacques Chirac - both opposing the bill - holds a majority.

The bill was introduced and passed the same time as an EU deadline for Ankara to fulfill prerequisite diplomatic obligations or face a freeze of its EU membership talks and was seen in Turkey as yet another negative politi-

cal message against its European aspirations.

At the same point the bill was heralded by many ethnic Armenians living in France as a tool against those who wished to distort historical truth and deny the genocide conducted by the Turkish Ottoman empire against its ethnic Armenian citizens.

French diplomats confirmed the bill has not been put on the upper house's agenda due to political pressure and that the parliamentary session is now almost over ahead of the electoral campaign for the presidential and legislative poll to be held in April, May and June.

For the legislation to be put into effect the authors of the bill would have to start the process all over and the bill must gain a majority vote again by the new National Assembly.

Russia Vows To Boost Armenian Air Defense

YEREVAN -- Russia is satisfied with Armenia's air defense capabilities but will continue to help strengthen and modernize them, the visiting chief of the Russian Air Force said on Thursday.

"On the one hand, Armenia's national system of air defense makes us happy," said General Vladimir Mikhaylov. "On the other, we will keep helping you, including with means and forces existing at the Russian military base No. 102 which is stationed here."

Mikhaylov did not elaborate on the promised assistance as he spoke to reporters in Yerevan after chairing a regular meeting of body coordinating the air defenses of the six ex-Soviet states aligned in the Russian-led Collective Security Treaty Organization (CSTO).

The joint anti-aircraft protection

was given the status of the CSTO's "integrated regional system of air defense" during the Yerevan meeting of senior military officials from Armenia, Russia, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan and Tajikistan. What that means in practical terms remained unclear, though.

"We are switching to a new system. It's better and more effective," Mikhaylov's deputy, Lieutenant General Aytech Bizhev, told RFE/RL. Bizhev declined to elaborate on his recent statement that Russia upgraded Armenia's air defense last year and trained Armenian specialists to operate its sophisticated S-300 missile systems as part of the assistance. He also would not say if that means Yerevan will be supplied with such systems, referring all inquiries to Armenian officials.

Continued on page 3

www.massisweekly.com

ACNIS Examines International Views on Upcoming Parliamentary Elections in Armenia

ACNIS roundtable participants discussing upcoming parliamentary elections

YEREVAN -- The Armenian Center for National and International Studies (ACNIS) has commenced its 2007 seminar series with a policy roundtable entitled "Armenia's Parliamentary Elections and the Statements of the International Community." The meeting brought together members of Armenia's political establishment, leading analysts, policy specialists, political scientists, and media representatives.

ACNIS senior analyst Hovsep Khurshudian greeted the audience with opening remarks. "The international press has been paying considerable attention to Armenia in the recent months," he said. "It behooves us to evaluate its message in light of domestic political developments."

In his address, ACNIS director of research Stepan Safarian reflected on this message. He noted that the international community, having resolved to settle various geopolitical matters, would pay special attention to Armenia's pre-election processes. After reading out some of the international community's pronouncements to the Armenian political arena, Safarian proceeded to separate them into three categories: those relating to the Karabagh conflict, those relating to Armenia-Turkey relations, and those relating to Armenia-NATO relations. In his view, these messages are addressed primarily to the authorities of Armenia with the goal of soliciting their positions and gauging Armenia's policy on the eve of republic-wide elections. "The purpose of the message, delivered internationally in the form of diplomatic announcements and publications by influential news media, is to

bridge the gap between the international community and those who are preparing to form a government in Armenia," Safarian argued.

Boris Navasardian, chairman of the Yerevan Press Club, spoke next, focusing on the projected reactions of international bodies to the forthcoming elections. It is highly unlikely, he asserted, that the West and its many institutions will intervene in a potentially fraudulent election process in Armenia. According to Navasardian, the world's four major power centers—regional intergovernmental organizations, the European Union, the United States, and international NGOs—are disposed neither to interfere in the electoral processes in the country nor to prevent or condemn election fraud. "Placing our hopes on the outside world, therefore, is pointless," Navasardian said. "Instead, we ought to dig deep into our internal resources." He added that beyond its hope for a stable and predictable Armenia, Europe is unconcerned with the nation's politics.

Participants in the ensuing discussion included Felix Khachatryan of the Central Election Commission; Yerevan State University lecturer Sasun Saribekian; political analyst Gevorg Altunian of the Armenia Television Company; analyst Vakhtang Siradeghian of the Center for Regional Development; Edward Antinian, deputy chairman of the Liberal Progressive Party; ACNIS director of administration Karapet Kalenchian; analyst Marine Karapetian of the Concord Center for Legal and Political Studies; and Zhanna Aleksanian of Human Rights Watch.

Armenian Officer Killed By Azeri Sniper

NOYEMBERIAN--The Armenian military reported on Thursday a second fatality suffered this year by its forces deployed along the most volatile section of Armenia's border with Azerbaijan.

The Defense Ministry in Yerevan said Major Yervand Pashikian, was shot dead by an Azerbaijani sniper on Wednesday morning in the westernmost section of the heavily militarized frontier close to the Armenian town of Noyemberian. A ministry statement gave no further details, saying only that military authorities are investigating the incident.

The ministry spokesman, Seyran Shahsuvanian, told RFE/RL that Pashikian commanded an army engineers unit and

was shot dead as he oversaw work on new fortifications at the local Armenian positions. Pashikian, 48, is one of the most senior Armenian army officers killed in action since a Russian-mediated ceasefire agreement stopped the Armenian-Azerbaijani war for Nagorno-Karabakh in May 1994.

Noyemberian and nearby villages are part of Armenia's northern Tavush region bordering the Gazakh and Tovuz districts in western Azerbaijan. The area has seen an upsurge in deadly skirmishes between rival troops deployed on either side of the border. An 18-year-old Armenian conscript was fatally wounded there on January 22.

S.D. Hunchakian Party Participates In 19th Anniversary of the Artsakh Movement

YEREVAN -- Commemorating the 19th anniversary of the Artsakh movement over 5,000 attend rally for independence and freedom on February 20 in Freedom Square. 19 years ago Freedom Square was the gathering place for the Armenian populace to voice their concern and demand justice for their Artsakh brethren from the Soviet regime.

The rally was organized by "Alternative" public-political initiative, contained the same concept as 19 years ago; to advance the voices of the populace and demand to be heard by authorities for their betterment.

Attended by the young and elderly alike, rally participants voiced their concern over the helplessness that many Armenian citizens feel towards their government. Many stated the everyday grind that has encompassed the lives of the average Armenian citizen is not being helped by the

Commemorating Artsakh Movement

current oligarchical regime of the Republic of Armenia.

In a statement the Social Democrat Hunchakian party acknowledged that a great deal of apathy exists within today's Armenian masses. This indifference is due to continued corruption that exists within the current regime. Yet as the rally organizers declared the only way to enable a truly free and independent Armenia is to awaken the masses and insure that their voices are heard. That is the reasoning of the S.D. Hunchakian party's solidarity with the organizers of today's rally.

SDHP "Sarkis Dkhrouni" Association Forum

The Social Democrat Hunchakian "Sarkis Dkhrouni" youth and student association on February 17 continued its series of round table youth forums featuring Aram Sargsyan as the panelist this week.

In 1991, Sargsyan initiated the establishment of the New Democratic Party (NDP). Since then, he has been the Chairman of NDP and has served as adviser of international trade to the President of Armenia from 1998 to 1999. Currently, he is a member of the Armenian parliament.

This topic of discussion this week included the oppositional stance toward the Artsakh negotiations with Azerbaijan, the positive and negative impacts from the establishment of the Baku/Ceyan pipeline, an open border with Turkey and the currently proposed legislation within the Armenian Parliament granting dual citizenship in order to grant Diaspora Armenians Armenian citizenship.

In terms of the Artsakh negotia-

tions with Azerbaijan, Sargsyan said the talks are at a dead end in light of the present geo-political situation. In order for there to be progress towards the negotiation the geo-political situations would need to altered. Yet Armenians must be cautious, for the betterment of the Armenian people some of the hypothetical alterations

being discussed internationally as well as locally must not be accepted. Agreements disguised as progress might in the long run hurt Artsakh as well as the Republic of Armenia.

As for the proposed legislation granting dual citizenship in parliament, Sargsyan states he is supportive of the concept of dual citizenship, it is the right of all Armenians to become citizens of their homeland, however the implementation factors contained by the legislation are not acceptable, and must be addressed.

Sargsyan commended the SDHP "Sarkis Dkhrouni" youth and student association for organizing the forum.

Arthur Baghdasarian Warns Of Vote Rigging

Former parliament speaker Artur Baghdasarian on Wednesday urged the West not to turn a blind eye to serious fraud which he believes could mar Armenia's upcoming parliamentary elections.

"Unfortunately, there are forces in the Armenian government that might try to steal the upcoming elections," he said in an article published by "The Wall Street Journal." "And there are those abroad who might turn a blind eye to such a scam in the name of stability."

"But stability will only come to Armenia and the region through governments supported and elected by the people," he added. "That's why we need international election monitors. The OSCE mission in Armenia must be supported so that it can do its job."

Baghdasarian's Orinats Yerkir Party will be a major opposition contender during the elections. His comments expose opposition fears that the United States and the European Union will more lenient towards Armenia's leadership now that it seems close to cutting a peace deal with Azerbaijan. The Western powers expect the two states take the final step towards resolving the Nagorno-Karabakh conflict after the Armenian elections slated for May 12.

Baghdasarian repeated in that regard opposition arguments that only democratically elected governments in Yerevan and Baku would have the mandate to make painful mutual concessions. "The way to resolve in Nagorno-Karabakh the conflict is through elections that produce legitimate governments — first in Armenia but eventually in Azerbaijan as well. This popular legitimacy will give the next governments the authority to make the necessary concessions," he wrote.

President Robert Kocharian and other Armenian leaders have assured the West that the approaching elections will be more democratic than the ones held until now. But their political opponents dismiss these assurances,

saying that the authorities will lose power if the vote is free and fair.

In a separate interview with RFE/RL on Wednesday, Baghdasarian stressed that the Armenian opposition can play a serious role in ensuring its proper conduct. "We must primarily rely on ourselves," he said. "We must fight for a democratic Armenia. But if there are big falsifications, there will be big upheavals."

Visiting Washington last week, the ambitious ex-speaker, who favors a pro-Western foreign policy agenda, likewise warned that a repeat of serious vote irregularities could spark opposition demonstrations in Yerevan. The Kocharian administration already faced street protests in 2003 and 2004 over its hotly disputed handling of the last Armenian presidential election. Baghdasarian and his party were part of the governing coalition at the time.

In his article, the Orinats Yerkir leader described Armenia as an "undemocratic country" mired in government corruption. "The citizens of Armenia are not free," he said. "Our media is state-controlled and TV airtime for opposition parties during the parliamentary campaign is severely limited."

Baghdasarian, whose is often branded a populist by his detractors, would not say if he raised his concerns with Kocharian before Orinats Yerkir was forced out of Kocharian's coalition government in May last year. He claimed that the situation with press freedom in Armenia has since deteriorated. "Never before has there been such total [government] control of television before," he told RFE/RL.

Opposition Slams End Of Parliament Session Broadcasts

Continued from page 1

strapped oppositionists hoped to partly offset that by heavily using televised broadcasts of the relevant sessions of the outgoing parliament in the coming weeks. The court verdict enables the HHRH to stop those broadcasts.

"This ruling as well as the surge in the cost of campaign ads are clearly

aimed at further limiting the opposition's campaigning possibilities in the run-up to the parliamentary and presidential elections," said Stepan Demirchian of the opposition People's Party of Armenia. "It shows that the authorities are scared of full-scale opposition campaigning."

"Of course that was done deliberately in connection with the 2007 and 2008 elections," agreed Manukian.

Canadian Armenian Community To Aid Villages In Armenia

MONTREAL -- The Congress of Canadian Armenians has announced that, working jointly with the Diocese of the Armenian Church of Canada, it will be actively supporting the Hayastan Foundation Canada to achieve the commitment it has made to collect funds for the reconstruction and economic development of two border villages in Armenia. The goal over the next five years is to provide from Canadian donors all of the required funds for these two villages. These funds will be channeled through Hayastan Foundation Canada in accordance with its mission.

These two villages are part of fifty that have already been designated by the Government of Armenia to be part of their newly announced Rural Poverty Eradication Program. As the program gets underway this year, fifty more villages will be designated.

At the invitation of Vartan Oskanian, Armenia's Minister of Foreign Affairs, an important meeting of donors for the Rural Poverty Eradication Program was held in Paris on February 16, 2007. Arshavir Gundjian attended as the representative of the Canadian Diocese and the Congress of Canadian Armenians. At this meeting, the wishes of the Government of Armenia and all aspects of the implementation of the program were reviewed in detail and agreed upon.

"We are pleased with the commitment made on behalf of the Armenian community in Canada, and we thank the Canadian Diocese and the Congress of Canadian Armenians for their active support", said Vartan Oskanian. "Working together, we will

give our rural people hope, dignity and confidence in their future. Let's build Armenia - one village at a time."

Significant development disparities exist today between Armenia's cities and rural areas. Its three largest cities, led by Yerevan, have experienced impressive economic growth during the past few years. However, its rural communities continue to suffer. Infrastructure remains devastated, economic and social activity is at very low levels, and there is widespread poverty. This has resulted in migration from these villages, many of which are on the country's Eastern and Western borders threatening their stability.

The Government of Armenia has therefore recently initiated an important poverty reduction strategy, the main thrust of which is the Rural Poverty Eradication Program. It has called on the Diaspora for financial assistance, which together with funds from the national budget will be used to improve the infrastructure of rural villages, and to provide fair opportunities for the inhabitants to properly develop their future. Roads, schools, water, telephone and health care services will be the priorities of the program, together with training and development of skills for increased employment.

The member organizations of the Congress of Canadian Armenians include (in alphabetical order): AGBU Alex Manoogian School, AGBU Montreal Chapter, Armenian Democratic Liberal Party, Holy Cross Church of Laval, St. Gregory the Illuminator Church of Montreal, S.D. Hunchakian Party, Society of Armenians from Istanbul, Tekeyan Cultural Association.

EXCEL
HYE INSURANCE SERVICES

AUTO • HOME • LIFE • HEALTH • DISABILITY • COMMERCIAL

HARUT DER-TAVITIAN
License #0B28270

1807 W. Glenoaks Blvd., Suite 202
Glendale, CA 91201

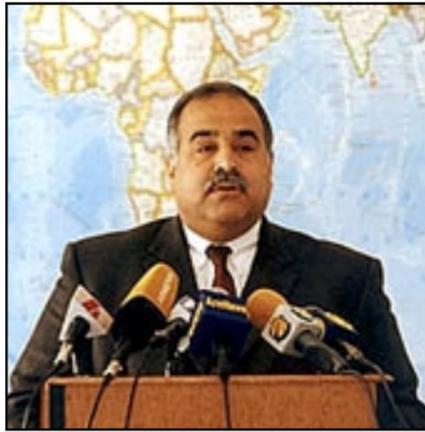
Tel.: 818/502-3233
Fax: 818/502-3244
Pgr.: 818/608-9898
info@excelhye.com
www.excelhye.com

Clark University Lecturer To Discuss 'Armenia At The Crossroads'

WORCESTER, MA -- The Clark University Strassler Family Center for Holocaust and Genocide Studies will present "Ancient Civilization and Modern Statecraft: Armenia at the Crossroads," by Raffi Hovannisian, founding director of the Armenian Center for National and International Studies (ACNIS) in Yerevan, Armenia, at 7:30 p.m., Thursday, March 15, in Room 320 of the Jefferson Academic Center, 950 Main Street.

In his lecture, Mr. Hovannisian will assess the next phase of Armenia's development, which he holds is to rediscover its role as a member of the family of nations while striving to unite the vast political, economic, cultural, and intellectual potential of Armenians throughout the world.

Mr. Hovannisian served as independent Armenia's first Minister of Foreign Affairs, helping the country gain entry into the United Nations. His educational background includes: J.D. at Georgetown University Law Center; The

Raffi Hovannisian

Fletcher School of Law and Diplomacy, Tufts University (M.A.L.D. awarded in 1982; and University of California, Berkeley and Los Angeles (B.A., summa cum laude, awarded in 1980 in History and Near Eastern Studies; Justin Turner Prize for Outstanding Honors Thesis).

This event is free and open to the public. For more information, contact 508-793-8897.

Simeon of Poland's Travel Accounts Translated Into English by George Bournoutian

European Travelers have left numerous accounts of the various provinces of the Ottoman Empire in the 17th century. A rare and important travelogue by Simeon, an Armenian acolyte from Lvov, Poland, differs from all of these. His travels not only span a period of twelve years, but his accounts are also the most detailed on both the places he visited and the peoples he met.

The book reads like a travel guide to the Armenian, Coptic, Syrian, Jewish, and Muslim communities in the European, Anatolian, and Arab provinces of the Ottoman Empire. Moreover, his information on the Armenian of Poland is extremely valuable, while his religious background provides him with a very different perspective on his long sojourn in Rome and Venice. His information on the devastation caused by the Celali (Jalali) bandits in Armenian Anatolia is a major source for scholars of that period.

Simeon has left a meticulous description of the cities he visited, including Constantinople, Alexandria, Cairo, Jerusalem, Mush, Diarbekir, Kharpert, Tokat, Kayseri, Malatya, Sebastia, Izmir, Angora (Ankara), Damascus, Aleppo, Lvov, Rome, and Venice. He provides practical information such as distances between towns, types of terrain, tolls, and detailed descriptions of Armenian and non-Armenian holy sites. He depicts the

people, places, and buildings, as well as local customs and traditions.

Simeon's Travel Accounts is certainly an important source on the history and geography of the Ottoman Empire, Poland, the Papal States, Venice, and historic Armenia in the 17th century. The book, which contains some 400 pages and seven specially-prepared maps will be available shortly and may be obtained from Mazdapub.com, Barnes and Noble, Amazon, or Armenian bookstores in the US.

8th Annual Armenian Film Festival at Fresno State

The Armenian Students Organization and Armenian Studies Program of California State University, Fresno are co-sponsoring the 8th Annual Armenian Film Festival, from 7:00-10:00 PM on Friday, March 2, 2007. The Festival will take place in the Leon S. and Pete P. Peters Educational Center (in the Student Recreation Center) on the Fresno State campus.

One of the featured films for the Festival is *The Story of My Name: An Armenian Tale (The Netherlands)*, directed by Dorothee Forma. *The Story of My Name* is the story of Alex Luijten, who discovers that his biological father is Armenian. At the age of 44, Luijten decides to take on his father's name, Alex Peltekian, and to find out the story behind the name.

The *Long Journey from the NFL to Armenia (California)*, produced by

Peter Musurlian and Dr. Arbi Ohanian, is the story of Tennessee Titans football player Rien Vartan Long, as he travels to Armenia on a twelve-day trip with his mother and grandmother.

Admission to the 8th Annual Armenian Film Festival is free and filmgoers will have the opportunity to discuss films after the screening of each film. The films, in English or Armenian, are all directed and produced by a new generation of Armenian film-makers.

This program is supported, in part, by funds of the Fresno State University Student Union Diversity Awareness Program.

The 8th Annual Armenian Film Festival is open to the public and admission is free. Parking restrictions in Lot V will be relaxed after 6:30 PM. For more information about the Film Festival, call the Armenian Studies Program office at 559-278-2669.

CSUN Armenian Studies Program to Host Armenia Travelogue & Slide Show

NORTHRIDGE -- The Armenian Studies Program of California State University, Northridge, will host a travelogue and slide show by the author-photographers Robert Kurkjian and Matthew Karanian.

The event is free and open to the public, and will be held at 7:30 pm on Tuesday, March 6 in Room 451 of Sierra Hall on the CSUN campus.

Kurkjian and Karanian are authors of the newly released travel guide "The Stone Garden Guide: Armenia and Karabagh." The presentation will feature images from this new book, as well as photographs from their earlier publications.

The travelogue—a 35-minute slide show—will depict scenes from Armenia

and Karabagh, and will illustrate both the historic beauty of Armenia as well as its modernity.

"Armenia and Karabagh" was published September 1, 2006 and it has been the best-selling English language book about Armenia for the past five months. The First Edition of the book was Award Finalist for Best Travel Guide by the Independent Publishers Association in 2005. CNN Traveller calls the current edition "excellent." The book was featured on National Public Radio in September.

For directions or other information, please call the office of the CSUN Armenian Studies Program, 818-677-3456 or e-mail Prof. Shemmassian at vahram.shemmassian@csun.edu

St. Gregory's Hovsepian Preschool To 8th Grade Open House

Friday, March 2nd, 2007
5:00 pm to 8:00 pm

Tour the campus and discover
the wondrous world of
Hovsepian School

meet
explore
witness

Welcome
to an Armenian institution,
bursting with creativity,
energetic faculty,
and student-centered facility.

WASC Accredited

Preschool starts from
ages 18 months to 4 years

Limited Group Size In Classrooms
Credentialed Teachers and Administrators
Balanced Armenian & English Literacy Program
Displayed Art and Science Fair Projects
A Safe & Healthy Atmosphere

626.578.1343

2215 East Colorado Blvd. Pasadena, CA 91107

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՆ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
(200 ՀՈՂԻ ՀԱՄԱՐ)
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ
ԱՌԻՅԵՆՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

1060 N. ALLEN AVE.
PASADENA
ՀԵՌԱԶԱՅՆԵԼ
(626) 797-7680
(626) 398-0506

ՇՐԱՆԴ ՏԻՆՔ ՄԱԼԱԹԻԱՅԻ ՇԱՅ ԲԱՋՈՐԴԻՈՅՆ ՄԱՆԸ

ՊՕՂՈՍԼԱԳԻՍԵԱՆ

Մալաթիա՝ թուրքի զաւթած երկրի պատմական քաղաք: Այս օրերին, աշխարհի համացանցի կայքէջերում ցուցադրուող քարտէսներում այն մատնացոյց է առուում որպէս առասպելական մի հայ քաղաքը: Ընդհանուր առմամբ, որ իր ապրած երկրում ճշմարտութիւնը, արդարամտութիւնը, հանդուրժողականութիւնը, ժողովրդավարութիւնը ու մարդկային իրաւունքները քարոզելու հաւատամքի համար դարձաւ յաւերժութեան ճամբորդ, իր ցեղին սրտի արիւնով վառուող ջահը ձեռքին գնում է իր ազգի նահատակուած բանաստեղծներին, իմաստուններին տանելու հայոց ընձիւղման լոյսը:

Մալաթիա, Փոքր Հայքի երկրամասերից մէկի նախկին կեդրոն, որ գտնւում է իտալացի հարաւարեւմուտք, Եփրատ գետի աջ կողմի լեռները գրկած ընդարձակ հարթավայրում: Խեթական, Ասորեստանեան, Ռարտական արձանագրութիւններում յիշատակուած է եղել որպէս՝ Մելիտա, Մելիտինէ անուններով: Մինչեւ XII-XIII դարերում Մալաթիայի բնակչութեան գերակշռող մասը կազմել էին հայերը, այնուհետեւ՝ յոյները: 1071 թուականին Մանազկերտի պատմական ճակատամարտից յետոյ քաղաքը անցել էր սելճուքների տիրապետութեան տակ, որտեղ յետագայում բնակութիւն էին հաստատել նաեւ նրանց յետնորդները:

1895 թուականին, համիտեան կոտորածների ժամանակ Մալաթիայի հայերը թրջական գործին ցուցաբերել էին կատաղի դիմադրութիւն, որի կռիւներում զոհուել էին աւելի քան եօթ հազար հինգ հարիւր հայեր: Մինչեւ 1915 թուականը այնտեղ գործել էին երեք հայկական եկեղեցիներ ու երեք ուսումնարաններ, բնակչութեան կէսը՝ քսան հազարը կազմել էին հայերը: 1915 թուականին թրջական պետութեան ու նրա կառավարող հրէշածին եռեակի կողմից կազմակերպուած կոտորածների հետեւանքով քաղաքի բնակչութիւնը զանգուածաբար բնաջնջուել էր, իսկ ողջ մնացածները տարագրուել էին սիրիական անապատները: Արեւելեան Հայաստան ապաստանած հայերը, Երեւանի արեւմտեան կողմում հիմնել էին Նոր Մալաթիա թաղամասը, որպէս յուշը իրենց Մալաթիայի:

1915 թուականի Եղեռնի ընթացքում, տեղի արհեստների գործունէութիւնը շարունակելու նպատակով, հայկական բազում շէնքերում արտօնած էին եղել շատ փոքրաթիւ հայ ընտանիքների բնակութիւնը շարունակելու: Ահա Մալաթիայում, նախնիների բնակավայրում յարատեւող մի հայ ընտանիքի տանը, 1954 թուականի Սեպտեմբերի 15ին, աչքերը լոյսին էր բացել մի տղեկ, որին հայրը Հրանդ էր անուանակոչել, որի հոգում վահագն Յարթագողի ճանապարհի հայոց հին աստուածները իրենց տաճարների լոյսից հայկեան կանթեղ էին վառել:

Արեւմտեան Հայաստանի բազում շէնքերի հայերի փշուրները փախչում էին իրենց բնօրրանից եւ կայք հաստատում Ստամպուլ դարձած Կոնստանդնուպոլիս, որտեղ հարիւր հազարաւոր հայերից ասում են այժմ համախումբ ապրում են

քաղաքի երկու թաղամասերում միայն 60-70 հազար հայեր: Վաթսուական թուականների սկիզբին, եօթ տարեկան Հրանդը ծնողների հետ տեղափոխուել էր Ստամպուլ: Տարրական ու միջնակարգ կրթութիւնը ստացել էր հայկական դպրոցներում, վայելել Պատրիարքի յատուկ հոգատարութիւնը: Հրանդը աւարտել էր տեղի համալսարանի անասնաբուժութեան բաժինը եւ ապա նաեւ նոյն համալսարանի գրականութեան ու փիլիսոփայութեան բաժանմունքը: 1996 թուականից սկսել էր աշխատակցել «Ակոս» շաբաթաթերթին, սկզբում որպէս մեկնաբան եւ ապա որպէս խմբագրապետ գլխավորել նրա աշխատանքը:

Հայոց «Հայք»-ում աշխարհայցի եկած Հրանդի սիրտն էր փոթորկել մի լիոնաւոր նահատակների տառապանքի սարսուռներից, շէնքերում փլած տների ողբաձայն քամիներից, վանքերի որմերում ջարդուած խաչերի մրմունջներից, այգիներում սպաննուած ծառերի լացի արցունքներից, ամայացած ճեղքուած հողի հառաչանքներից: Յանուն այդ երկրում արեւմտեան քաղաքակրթութեան հասկեր ուռճացնելու, պատերազմի ելաւ: Աւարայի դաշտի վերածեց «Ակոս»ը, ճակատամարտի փողեր հնչեց նրա էջերից, ճշմարտութեան յաղթանակի լոյս էր փռում քաղաքում, երկրում: Նա կռուի դաշտ չելաւ սպաննելու, ատելու համար, այլ հայոց լրագրում իրենց թուրքի լեզուով խօսեց նրանց: Ճշմարտութիւնը յայտնեց նրանց, որ իրենց Անաստիա կոչուած եկրամասը նոյն ինքն Արեւմտեան Հայաստանն է, որ պարզապէս յոյները այն կոչել էին որպէս «Արեւելեան Նահանգներ»: Հազարաւոր տարիներ առաջ այնտեղ գոյատեւել էր Հայաս, Արրատա, Աստուածշնչեան Արարատեան թագաւորութեան, Արմէնիա, կոչուած Հայաստան երկիրը: Այդ նոյն երկրում հազարաւոր տարիներ ապրել էին նրա բնիկ

Արմէն-հայերը: Իսկ հիմա չկան նրանք, ուր են հարցրել էր... սպաննել էք նրանց ասել էր, ողջերին տարագրել անապատներ, յափշտակել հարսերին ու աղջնակներին, բռնի կրօնափոխ առել, բռնագաւթել նրանց հողը: Ինք առաջինն էր ռազմաշեփոր հնչեցրել որ այդ ցեղասպանութիւն է եւ այն թաքցրել էք ժողովուրդից, ձեր դասագրքերում ատելութիւն էք սերմանել հայերի նկատմամբ, որ իբր նրանք էին ջարդել թուրքերին: Եւ իրենց 301 յօդուածով դատեցին նրան «թրքութիւնը» վիրաւորելու մեղադրանքով: Աշխարհը գիտի թրքութեան գործած արհաւիրքները, բազում ազգերին պատճառած տառապանքները, լուծմ են, այդպէս է պահանջում նրանց շահը:

Ռազմադաշտից արդարութիւն պահանջեց այդ անարդար երկրից, որ ճակատին էր թքել եղեռնացած հայ բերթողը: Մարտական խիզախութեամբ էր այդ քաղաքին Ատանայում յայտարարել, որ դպրոցում պարտադրուած անգիր արտասանել էր, «Ես թուրք եմ, ազնիւ եմ, աշխատասէր եմ» խօսքերը, սակայն ինք ազնիւ էր ու աշխատասէր, բայց թուրք չէ, թուրքիայի քաղաքի է, սակայն հայ է: Դատական գործ էին յարուցել, անարգուած է եղել թուրքի անունը, թուրքիայի բոլոր բնակիչները «թուրք» են համարում:

Ռազմադաշտի ճակատամարտից սուր նետեր էր արձակել թուրքերի ազգային հիմներգի «Իմ հերոսական ռասա» խօսքերի դէմ, յանդգնել էր կանչելու որ ինք չի երգում այդ սողը, քանի ինք դէմ «Ռասա» արտայայտութեանը, որը գերազանցութիւն է քարոզում այլ ցեղերի ու ազգերի հանդէպ: Եւ այդ թուրք ռասան ինչքան տառապանք էր բերլ բազում ժողովուրդների, հայոց դրախտիկ գետերում արիւն էր հոսել, վայ նրանց ռասային, եւ ինչու Հրանդը այն պիսի երգէր:

Ռազմադաշտից հաշտութեան ծիրանափողեր էր հնչեցրել, յորդորել հայերին՝ «Մի կողմ դնել թուրքի նկատմամբ տածած թշնամանքը ու ատելութիւնը, որ նման

զգացումը թունաւորում է նրանց արիւնը»: Թուրքը սխալ էր մեկնաբանել Հրանդին, որ իբր նա ասել է «թուրքի արիւնը թունաւոր է»: Մամուլով, համացանցով արշաւ կազմակերպեցին նրա հանդէպ, մահուան սպառնալիքների զանգեր հնչեցրին եւ վարձու թուրք ռասայի հրէշածին Օգիւն Սամաթը կանչել էր, «Ոչ իսլամի սպաննեցի, նա հայ էր», նա թունաւոր էր համարել թուրքի արիւնը:

Չայն էր հնչեցրել, որ 1915 թուականը հայ ժողովուրդի վրայ թողել էր սարսուռի ազդեցութիւն, եւ որ ոչ մի հայ կարող էր երբեւից մոռանալ այդ եղեռնապատումը: Տարագրութեան ճանապարհներից կենդանի մնացած հայի ու նրա ժառանգների սրտերում «թուրք» բառը ատելավառ կրակ է վառում: Հայն էր որ թշնամացել էր թուրքի հանդէպ, նրանք էին ստիպել թշնամանալ: Կոչ էր առել մի կողմ թողնել թուրք հասկացողութիւնը, ցեղասպանութեան ճանաչումը եւ մտածել ու ստատարել հայկական նոր պետութեան բարգաւաճմանը: Պատգամել էր պահպանել հայոց հողի այդ կտորը, եթէ այս անգամ էլ չկարողանային այն պահել, կիրճանուելու է հայոց աշխարհի այս մնացորդացը եւս: Հայաստան եղած ժամանակ իրեն հարցրած էին եղել, որ Հայաստանի չի փոխադրուել արդեօք, վրդոված պատասխանել էր՝ թէ ինչ է Մալաթիան, վանը, իտալացիները, Մուշն ու Սասունը, վասպուրականը Հայաստան չե՞ն, որտեղ հիմա ապրում եմ ես:

Անցեալ Նոյեմբերին, Առաջնորդարանի Գալաթեան սրահը լեցուն էր հայերով, եկել էին ողջունելու Հրանդ Տինքին, ունկնդրելու նրա կենդանի խօսքը: Բեմի հարթակից իր համարձակ ու ճշմարիտ երկխօսութիւնն էր ներկաների հետ: Երկար խօսեց թուրքիայի եւ հայկական հարցերի մասին, իր յախուռն ու իւրաքանչիւր մտածումներով հիացմունք պատճառեց ներկաներին: Այսպէս խօսեց Տինքը:

Ժողովրդավառութիւնը թուրքիայում վերելից չի գալու,

Շաքր էջ 14

ՄԱԼԱԹԻԱՅԻ ԸԱՅ ԲԱԶՈՐԴԻՈՅՆ ՄԱՐԸ

Շարունակում էք 13-էն

այն ներքեւից, ժողովրդեան լայն խաւերից է վերեւ բարձրանալու դէպի պետական իշխանութեան կառավարման մարմիններ, ու բանակ: Ինքը ցեղասպանութիւնը ճանաչելու խնդիր չունի եւ ոչ էլ թուրքիայից ու թուրքի պահանջ ունի ընդունելու այդ փաստը: Ներողութիւն խնդրելը նշանակութիւն չունի, այն կատարուած իրողութիւն է, այն խղճի հարց է: Արդեօք հայոց պատմութիւնը ճշմարիտ է դառնալու երբ թուրքերն այն ընդունեն: Այն ժամ, երբ նրանք կը տեղեկանան իսկութիւնը կը գարթնի նրանց խիղճը, որովհետեւ այն խղճի հարց է:

Համաձայն էր Եւրոպական Միութեանը թուրքիայի անդամակցելուն: Արեւմտեան քաղաքակրթութիւնն էր ներմուծուելու այնտեղ, այն ժողովրդավար մտածումների ու զարգացումների հնարաւորութիւն էր ընձեռելու եւ նաեւ իրենց պատմութիւնը ճանչնալու պարտադրանք, ազատ խօսքի ու կամքի իրաւունք: Հիւանդ է թուրքիայն ասում էր, Եւրոմիութեան դարպասներ մտնելով այն կը բուժուէր: Դէմ էր Ֆրանսայի Ազգային ժողովի կողմից ընդունուած օրէնքին, որը պատժամիջոց էր սահմանում հայկական ցեղասպանութեան իրողութիւնը ժխտելու համար: Այն համարում էր ազատ խօսքի իրաւունքի կաշկանդում, ինչպէս իր երկրի տիրահաւակ 301 յօդուածը:

Ինքնութեան հարցի փնտրումը կայ թուրքիայում ասում էր: Կրօնափոխ, կամ ոչ կրօնափոխ հայերի

ժառանգներ պատուում են իրենց հոգիների մութ քողերը ու իրենց ինքնութիւնն են յայտարարում: Արդեօք դաւանանք է մարդկային անհատի ցեղային պատկանելիութեան որոշիչը, եթէ նա հայերէն չի խօսում կամ էլ այդ կրօնական յայտարարում էր որ թուրքիայում հայերի թուաքանակը աճելու է միլիոնով կամ աւելի:

Եւրոպան պարտք ունի հայ ժողովուրդին ասում էր, խոստումներ շուայլեցին, բարեփոխումներ պահանջեցին, որոնք երբեք չիրականացան: Վեհաժողովներում որոշումներ ընդունեցին, խոստացան հայու տուն հիմնել հայոց բնօրրանում, չկատարեցին: Ասում էր պահանջել Եւրոպայից այն, ինչ ժամանակին որոշում էին ընդունել կատարելու:

Ինչ սարսափելի է այժմ մտաբերել նրա դէմքի արտայայտութիւնը, երբ գլուխը ցածր պահած ասում էր որ մարդ եմ կը վախենամ էլ: Ես չեմ գնայ այդ երկրից ասում էր, կը դաւաճանեմ նրանց որոնք ինձ հետ պայքարում են այս երկրում ազատ խօսքի ու ժողովրդավարութեան համար: Հողի պահանջի մասին երբ հարցում եղաւ իրեն, բոլորին ի զարմանա յայտնեց որ ինք ապրում է այդ հողում: Մի թղթակցի այն հարցին, թէ արդեօք թուրքիան իրենց վարձատրում է Եւրոմիութիւն նրա մուտքը պաշտպանելու համար: Հրանդը վրդոված էր, այդ հարցադրումը վիրաւորանք էր համարել իր անձին եւ պատասխանել որ այո, թուրքիան վարձատրում է իրենց բանտային վճիռներ արձակելով: Արդեօք այդ հարցում անողը այժմ հազար-հազար չի մեղանշում,

ահա թէ ինչպէս վարձատրեցին նրան:

Միջոցաւման աւարտին, մօտեցայ նրան «Մուսա Լեւան Ողջոյն» մատուցելու: Իմանալով բնիկ Մուսա Լեւոցի լինելը պինդ գրկախառնուեց հետս, սիրով վերցրեց իրեն ու Մարմարայի Ռոպերթ Հատէճեանին նուիրած «Մուսա Լեւան Ողջոյն» գրքերը:

Յունուար 19ին կրակոցներ էին Ստամպուլում, որ արձագանգները հասան ամէն երկիր: Սպաննեցին Հրանդին, հային, ճշմարտութեան ու արդարամտութեան ձայնը լռեցնու համար: Սամաստը չէր որ սպաննեց Հրանդին, նա թուրք պետութեան փամփուշտը արձակեց, թուրքիան սպաննեց նրան: Դարեր շարունակ այդ երկիրը ատելութիւն էր հրահրել ժողովուրդների միջեւ, ազգայնական ոգու ժանտ սերմանել դպրոցներում, թաքցրել իրենց պատմութեան ճշմարտութիւնը: Երբ Հրանդը ասել էր որ ցեղ էին սպաննել, այն համարել էին վիրաւորանք իրենց ցեղի նկատմամբ, մի ցեղ որ իր ճանապարհին հրդեհ, աւեր ու մահ էր սփռել:

Հրանդ, Հայկի դիւցազնական ծիններն էին պայթել նրա սրտում, հայոց լեռներում իջած տիեզերական կենսութիւն էր պոռթկացել նրա հոգում: Եւ թուրքի երկրում ու

նրանց Ստամպուլում խօսեց ճշմարտութիւնը, սիրեց նրանց, յորդորեց սիրել բոլորին, քարոզեց որ դրացի դարպասներ մտնել նոր մտածելակերպով: Նա չէր երազում արդեօք որ նրանց հոգիներում գարթնէր խիղճը, եւ այն ժամ նրանք պիտի լացէին իրենց պատմութեան վրայ:

Հայերը ամբողջ աշխարհում քաջորդուն լինալու սպոյ հանդէսներ կատարեցին լուռ մրմունջներով, առանց ատելութեան: Ստամպուլում, հարիւր հազարաւոր հայերի ու թուրքերի ութ քիլոմետր երկարութեամբ սպոյ թափօր էր գնում Հրանդի դիակառքի հետեւից: Խաղաղ, անաղմուկ, վշտաբեկ ցոյց էր այն յանուն ճշմարտութեան գոհուած քաջորդուն անմահութեանը: Իրենց հոգիներում խիղճը գարթնած անյայտ ծիններով թուրքեր էին, որ ձեռքերին փոքրիկ ցուցանակներ բռնած «Մենք բոլորս Հրանդներ են», «Մենք բոլորս հայեր ենք», մակագրութիւններով վշտահակ քայլում էին: Ահա այս էր Հրանդի փայփայած եւ դեռ շատեր գալու են ծաղիկներ փռեն իրենց նախնիների մեղքը քաւելու:

Հրանդ հանգեցաւ իր ծնողների կողքին՝ Ստամպուլի Պալլըքի հայկական գերեզմանատանը մէջ: Յաւերժ փառք ճշմարտութեան լոյսով հեղեղուած նրա ճանապարհին:

Ձեր ճանուցումները Վասսիեցէր «Մասիս» Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863
Email: massis2@earthlink.net

Wahib

Wahib's

MIDDLE EAST RESTAURANT

الشرق مطعم

MEDITERRANEAN LEBANESE FOOD

COME IN AND ENJOY OUR PATIO AND THE FINEST SHISA "HOOKAH"

CATERING FOR ALL OCCASION

MOUHAMAD SALEM & HIS BAND ~ VARTAN / NAZO & AMIR

FAMILY ENTERTAINMENT BANQUET HALL EVERY FRIDAY ~ & ~ SATURDAY NIGHT

INTERNATIONAL ~ ARABIC

CALL FOR RESERVATION

BELLY~DANCING

910~E.MAIN ST, ALHAMBRA, CA.
TEL 626-281-1006 626-587-1048
FAX 626-281-3641

PHOTO / CONCEPT- J / D - 2006 ©TEL(626) 795-4493

ԱՅԺՄԵԱԿԱՆ ՆԻԹԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊԵՐՈՒՆ ՐԵՏ
ԱՇԽԱՐԸ ՄԻՆՉԵՒ ԶԿՈՐԾԱՆԻ,
ԶԻ ՇՏԿՈՒԻՐ

ՎԱՐԴԱՆ Ա.Ի. ՔԶՆՅ. ՏԻԻԼ ԿԵՐԵԱՆ

Կարծիր վարչակարգի դաժան բռնատիրությունների կաշառակերությունները ծայրայեղ նախագուշտությունները կը շարժվեն եւ շահատակները լաւապէս քողարկուած կ'երեւային, այսօր՝ ազատութեան թոյլատու պայմաններու մէջ, կաշառակերները եւ գեղծարարները իրենց յափշտակութիւնները եւ կեղեքումները կը կատարեն անկաշկանդ եւ անյազոլորդ արտոժակով:

Ապօրինութիւնները եւ ամօթին անձաձկ գրանցումները, այնպիսի բացառատու կու տան բարոյական սայթաքումներու, որ մարդկայն անսանձ մոլութիւններու առջեւ բոլոր դռները բաց կը մնան իրենց աւերները գործելու:

Հրաշք մը պէտք է պատահի, երկինքէն առաքուած հրաշք մը, որ աստուածային միջամտութեամբ մեր տարաբախտ հայրենիքը բարեկարգուի:

Հայրենաբնակ հայուն կեանքը ունի իր մեծ դժուարութիւնները, մեծ նեղութիւնները եւ մեծ ցաւերը, որոնք անբառնալի են եւ ծանրակշիռ:

Միայն իրենց ապագայի անստգուծութիւնը չէ, որ կ'անձկոտէ անոնց հոգին, ներկայի ապրուստի ճնշումներն ալ մարտիրոսական կը դարձնեն իրենց առօրեան:

Ոմանք դիւրին կը յաղթահարուին ու կը հիասթափուին ամէն բանի պակասէն եւ ոմանք ալ իրենց հաւատքին յենած՝ անօթութեան դէմ կը պայքարին, որ ապրին:

Անոնք, որ իրենց յոյսին խարխիւր նետած են երկնային տարածքներու վրայ, լաւատես են եւ կը յուսան, որ Աստուած պիտի չ'անտեսէ զիրենք:

Տեսեր եմ սահմանամերձ գիւղերու եւ աւաններու մէջ ցնցոտիներ հագած բազմազաւակ ընտանիքներ, որ անօթի են ու կը ժպտին, գրկանքը չէ յաջողած տարագրել ուրախութիւնը իրենց ամենօրեայ կեանքէն:

Դարուս ժխտումի եւ ըմբոստութեան ոգին, շարժային ցնցումներով կը սարսէ, ոչ միայն աշխարհի բարոյականը, նաեւ՝ ամէն բանի պակասէն տառապող մեր կարօտալի հայրենիքին կեանքը:

Կեղծիքը, սգեղը, գուհիկը ամօթալի ցուցադրութիւններով կ'երեւան հանրային պարտէզներուն եւ շուկաներուն մէջ:

Ամէն բանի մէջ բացայայտ կը նկատես որակին բացակայութիւնը եւ անհարգատիւ շլացումը:

Ընկերային բորբոսած բարբերուն մէջ, պարկեշտ, բարեպաշտ, ընչազուրկ ժողովուրդը խաչելութեան կեանք կ'ապրի, հիասթափուած իշխանութեան բեւեռային անտարբերութենէն եւ ստալոյ խոստումներէն, որոնք ժողովուրդին տառապալից համբերութիւնը կը յաւերժացնեն յուսախաբութիւններով:

Վերնախաւի լաւակենցաղ ունեւորներու առանձնաշնորհեալ դասակարգը, նուազագոյն խղճահարութիւնը չունի անօթին կշտացնելու եւ ապերժանիկը երջանկացնելու:

Ձոջերու այս յղիացած ընտրանին՝ կերութումի շուսչութեան մէջ կը դրսեւորեն այնպիսի

մեղադրելի վարք ու բարոյական, որ տարակուսելի կը գտնես անոնց հայու իսկութիւնը:

Հայրենիքի տիրատեսիլ համապատկերը կ'ամբողջանայ, երբ կը տեսնենք իրերակեր կուսակցութիւններու հակամարտութիւնները, աւագակային յարձակումները, շարագործութիւնները եւ ասոնցմէ վեր ու առաջ հայասպանութիւնները, որ երկրի կլիման ահագրեցիկ ու պայթուցիկ կը դարձնեն:

Փշատանի վերածուած՝ ազատ հայրենիքի մէջ, խրախուսական ոչինչ կը տեսնես, բայց եթէ աղաղակող աղքատութիւն, ապօրինութիւններ, անգործութիւն եւ սգեղութեան բոլոր տեսակները, որոնք կը խթանեն յուսալքուած ժողովուրդը հեռանալ իրենց պաշտելի ծննդավայրէն եւ օտար ափերու վրայ փրկութիւն փնտռել:

Այս մեծ ցաւին դիմաց, պատասխանատու եւ անպատասխանատու մարդիկ՝ ափսոսալով իրենց գլուխը կը շարժեն եւ կոյր բախտին կը յանձնեն ժողովուրդին ճակատագիրը:

Ամէն արժէք, որ հնաւանդ ժառանգութիւնն է, ազգային ու հոգեւոր նուիրականութիւն, ցեղային առաքիլութիւններ եւ հայապահպանութեան կառուցներ կը ժխտուին եւ կը հռչակուին աւելորդապաշտութիւն ու նախապաշարում:

Ընտանիքի պատասխանատու հայրեր, անկարող իրենց գաւակներուն ստիպողական կարիքներուն գոհացում տալու, կը սպասեն ու կը յուսան պայծառ օրերու ծագումին:

Եղա՞ծ է հայ մը, որ ապրած է ըլլայ, առանց յոյսի: Յոյսը եղած

է հայու ապաւէնը իր հալածական կեանքին:

Հանեցէք հայու հոգիէն, այդ խրախուսական հեռանկարը, ի՞նչ կը մնայ իր ապագան երաշխաւորող բարոյական կառուցներէն, հաշմանդամ մարմին մը, դատապարտուած հիւժեղութիւն եւ փոշիանալու:

Մերօրեայ բարբարոսացած մարդը, բարոյապէս անկեալ վիճակով, ոչ մեղանշելի կը վախնայ, ոչ մեռնելէ, ոչ ալ ամենէն զարհուրելի ոճիրները գործելէ:

Ձոհերը, որ իրենց զարուսամեայ կեանքը կը կորսնցնեն, աւագակները ու ահաբեկիչները չեն, այլ անոնցմէ խոշտանգուած անմեղներ են, ընտանեկան պարտականութիւններով ծանրաբեռնուած հայրեր ու մայրեր են: Ոչ մարդկային յարաբերութիւնները անկեղծ են, ոչ փաղաքշական ժպիտները անկեղծ, ոչ գործառնութիւնները արդար, ոչ հաւատքը հաւատալի, ամէն ինչ, որ բերանէն կը ծորի, նեխութիւն կը հոտի:

Սուտին ցանցին մէջ կալանուած պարկեշտ մարդն անգամ, մեղքին հետ հաշտուած կը գործէ ու կը շահի: Դրամը ինչ տղմոտ ճանապարհով ալ մտնէ իր կեանքէն ներս, պատկառանքով կ'ընդունի:

Իր գործած անիրաւութիւնները կ'արդարացնէ հետեւեալ խօսքերով:

Եթէ մարդոց մեծամասնութեան գործած ապօրինութիւններուն հետ չքայլեմ, տեղ մը չեմ հասնիր, նիւթապէս եւ բարոյապէս կը տուժեմ ու ծանր կորուստներու կ'ենթարկուիմ: Ոչ ճշմարտութիւնը կարող է յաջողութեան ճամբան հարթել եւ ոչ ալ առաքիլութիւնը: Շատեր մոռցեր են աղօթելը, խաչ հանելը, եկեղեցի յաճախելը, մոմ վառելը, աղօթքը ժամավաճառութիւն կը նկատեն:

Այս ահաւոր մեղքերը կը գործեն, առանց Աստուծոյ երկնջելու

եւ հասարակութենէն ամչնալու:

Աւետարանին օտար արծաթասէր քարոզիչները՝ գրաւած են հեռուստատեսիլի կայանները եւ բազմահազար միամիտ հաւատացեալներու բարեպաշտութիւնը շահագործելով, կը հարստանան եւ դղեակներու մէջ կատարային երջանկութեան բարիքները կ'ըմբռնեն:

Կրօնքը եւ հաւատքը վերածեր են խաբէութեան եւ մեղքին տուեր են վիհային խորութիւն իրենց հոգիին մէջ:

Հայ կղերը, եղեր է քահանայ կամ եպիսկոպոս՝ չունի անոնց դիւանային ոգին: Դրամի սիրոյն չի գոհեր իր հաւատքը, վարժուած է գրկանքով ապրելու եւ գոհանալու ժողովրդին տուած կարօտալի ապրուստով:

Տնտեսական համանոյն վիճակին մէջ կը գտնուին կաթողիկէ եւ յոյն կրօնականները, որոնց թոշակները յաւելումի ճառագայթումով չեն աճիր, պաշտօնավարութեան առաջին օրէն մինչեւ հանգստեան կոչուիլը կը մնան անփոփոխ:

Մի կարծէք, որ օտար նիւթապաշտ քարոզիչներու աղօթքները արձագանգ կը գտնեն երկնային ոլորտներու մէջ:

Լսեր եմ ու կը լսեմ, շաբաթուան մէջ որոշ օրեր, անոնց կեղծիքով կլայցեկուած խօսքերը,

Եթէ աղօթելու պիտի գաք եւ Աստուծոյ գանձանակին մէջ ձեր վաստակին տասանորդը պիտի չձգէք, մի գաք եկեղեցի:

Մի մտածէք, թէ ի՞նչ նուէր պիտի տաք եկեղեցիին Քրիստոսի անունով, Աստուծոյ հարցուցէք, Ան կ'ըսէ ձեզի շիտակ գումարը:

Դարուս այս նիւթապաշտ քարոզիչները, որ զԱստուած ու Քրիստոսը կը խաբեն մեծաբերան սուտերով եւ յուզումներով, մայրերու

Մար.ք էջ 19

ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻԻ ՅԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ
Նախագահ Միաց. Հայկ. Հիմնադրամի և հրատարակիչ գրող՝ "California Courier"ի
Հովանաւորութեամբ՝
ԳԵՐՇ. ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔԵՊՍ. ՏԷՐՏԷՐԵԱՆԻ
Բարեջան Առաջնորդ Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ Արեւմտեան Թեմի
Նախաձեռնութեամբ՝
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
Մասնակցութեամբ՝
Հ.Բ.Ը.ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒՄԻ ԹԵՔԷԵԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
«ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ» ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
Գլխաւոր բանախօս՝
ԴՈԿՏ. ՀՐԱՅՐ ՏԷՔՄԷՃԵԱՆ
Հանդիսավար՝
ԹՈՐԳՈՄ ՓՕՍԹԱՃԵԱՆ
Կիրակի, Մարտ 18, 2007, կէսօրէ ետք ժամը 5-ին, Առաջնորդարանի
«Պալայճեան» սրահին մէջ, 3325 N. Glenoaks Boulevard, Burbank

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ **ՀԻԻՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ**
ՍԻՐՈՎ ՀՐԱԻՐՈՒԱԾ Է ՀԱՅ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ **ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ**

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՉՈՐՔ-ՄԱՐԶՊԱՆԻ (ՏՏՐԹ ԵՈԼ) ՏՈՔԹ. ՄԻՆԱՍ ԳՈՃԱՅԵԱՆ

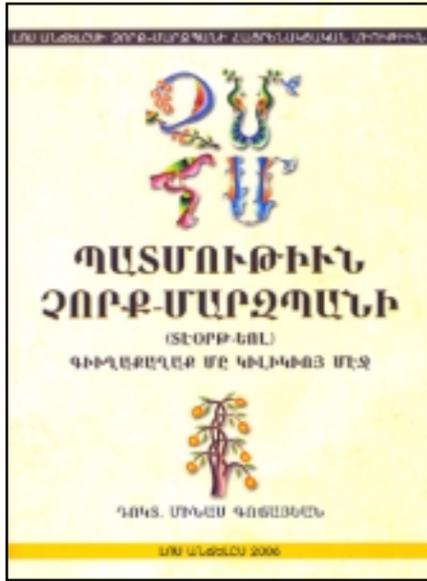
Տօքթ. Մինաս Գոճայեանի համանուն հրատարակութիւնը լոյս տեսած է Տէր եւ Տիկ. Յովհաննէս եւ Վիքի Մանուկեաններու եւ անոնց զաւակներուն հովանաւորութեամբ:

Տօքթ. Մինաս Գոճայեանի համանուն հրատարակութիւնը լոյս տեսած է Տէր եւ Տիկ. Յովհաննէս եւ Վիքի Մանուկեաններուն եւ զաւակներուն հովանաւորութեամբ:

Գրքի կողքի ձեւաւորումը կատարած է Սիրուն Երէցեան, եւ հրատարակութիւնն է «Տեղեկատու», ՉՄՀՄ-ի:

Գիրքը կը բաղկանայ տասնըմէկ գլուխերէ. «Կիրիկիա եւ Հայեր Կիրիկիոյ մէջ», «Պատմաաշխարհագրական Տեղեկութիւններ Պատմութիւն Չորք-Մարզպանի Մասին», «Չորք-Մարզպանի Ա. Հերոսամարտը», «Չորք-Մարզպանի Մեծ Հերոսամարտը», Յեղապանութիւն եւ Վերադարձ Գ. Հերոսամարտ եւ Կիրիկիոյ Յանձնումը», «Ազգային Մշակութային եւ Ընկերային Հաստատութիւններ Չորք-Մարզպանի Մէջ», «Ազգագրական» «Դէմքեր եւ Դրուագներ», եւ այլ:

«Պատմութիւն Չորք-Մարզպանի» 384 էջերէ բաղկացած ներկայ ինամուած աշխատասիրութիւնը բնութեցանութեան համար մատչելի է շնորհիւ անոնց մէջ ամփոփուած, նաեւ գնահատական, դրուատական,

երաժշտաձայնանշային, համառօտ դրուագներով եւ բազմաթիւ լուսանկարներով համեմուած գրաւիչ էջերուն:

Տօքթ. Մինաս Գոճայեանի ներկայ հրատարակութիւնը իր պատմական, աշխարհագրական, յուշագրական, մենագրական, ազատագրական, հայրենակցական եւ ծանօթագրական վաւերական բովանդակութեամբ՝ մեծ ներդրում կարելի է համարել մեր ժողովուրդի լեռ եղեռնեան պատմագրութեան մէջ:

«ՈՒՇԱՑԱԾ ԾԱՂԻԿՆԵՐ» ԱՐՄԵՆՈՒԿԻ ԲՈՅԱՄԵԱՆ

Խմբագրութեամբ Ալինա Փահլեանեանի եւ կողքի նկարչութեամբ Ելենա Գիւթակեանի՝ Արմէնուհի Բոյամեանի երախայրիքը, «Ուշացած Ծաղիկներ...» բանաստեղծութիւններու գողտրիկ հատորիկը լոյս տեսած է Երեւան, 2006-ին:

Արմէնուհի Բոյամեան իր ներածական խօսքին մէջ դիտել կու տայ, թէ դէպի արուեստ եւ գրականութիւն վաղ տարիքին ունեցած սէրը, հակումը եւ հրապարակ գալը ձեւաւորուած են իր հասուն տարիքին: Անոր քերթուածները պարբերաբար լոյս տեսան «Մասիա» շաբաթաթերթին մէջ, ուր գտած է խրախուսանք ու ջերմութիւն:

116 էջերէ բաղկացող ներկայ հրատարակութիւնը, ինչպէս բանաստեղծուհին, Բոյամեան պիտի սիրէր ըսել. «Իր հոգու կանչն են, իր

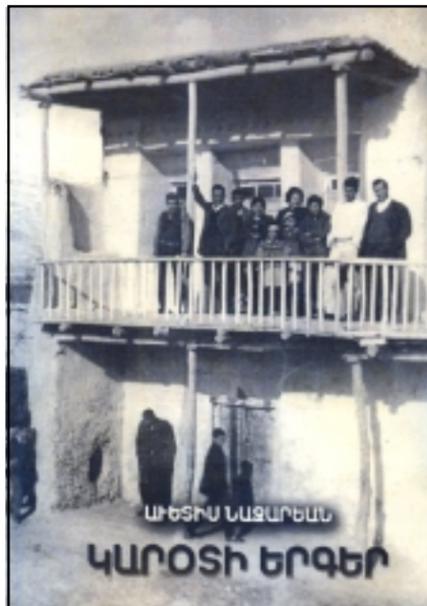
արտի խօսքը, հայրենիքի, հարազարների, իր կարօտների ձայնը, իր մշտարթուն մտքի արգասիքը»:

«ԿԱՐՕՏԻ ԵՐԳԵՐ» ԱՒԵՏԻՍ ՆԱԶԱՐԵԱՆ

Աւետիս Նազարեանի «Կարօտի Երգեր» քերթողագիրքը հրատարակուած է ԱՄՆ-Կլիւնտէյլ I-Ben տպարանէն:

Նազարեան ծնած է 1920-ին, Պարսկաստանի Սուլթան աբաթ քաղաքի շրջանի մէջ գտնուող Քալաա գիւղը: Ան փոքր տարիքէն ներգրաւուած է հասարակական ծառայութիւններէ ներս: Անոնք, իրենց ազդեցութիւնը ձգած են վերջերս գրած իր ստեղծագործական մտորումներուն վրայ:

103 էջերէ բաղկացած իր քերթողագրքի հիմնական թեմաները հանդիսացած են գիւղական, («1940 Հարսանիք Գիւղում»), հայրենասիրական, («Գնա Մայր Հայաստան» էջ 13, «Հայաստան Երկիր» 62), հաւատքի մարդու («Աստուծո՛ւ Խօսքեր» էջ 33), յուզումնական ապրումներ, եւ արտագաղթած մարդու թելադրութիւնները, «Ինչո՞վ ես Գո՛հ Ամերիկա-

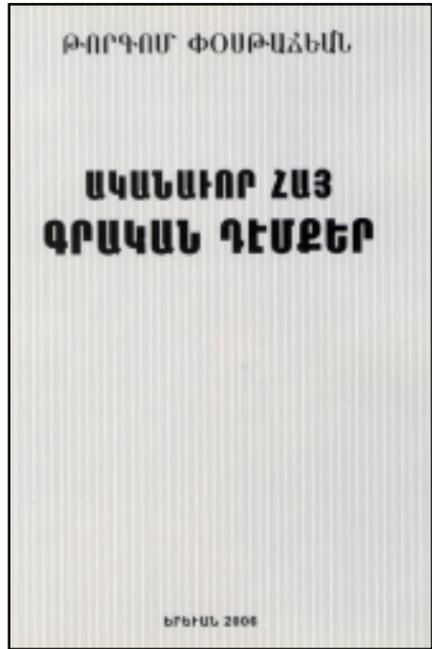
լից» էջ 20, «Աւետիսն է Խօսում» 91, «Եկանք Ի՞նչ Տեսանք Ամերիկա» էջ 97):

«ԱԿԱՆԱԻՐ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆ ԴԵՄՔԵՐ» ԹՈՐԳՈՄ ՓՕՍԱԾԵԱՆ

Թորգոմ Փօստաճեանի «Ականաւոր Հայ Գրողներ» նոր հրատարակութիւնը լոյս տեսած է 2006-ին, «Զանգակ-97» հրատարակչութեան, Երեւան:

Գիրքը կը բաղկանայ 223 էջերէ, ունի՝ մաքուր տպագրութիւն: Գիրքը կը պարունակէ ներգրաւուած ականաւոր դէմքերու լուսապատճէնները, կամ՝ եթէ չունին՝ կան անոնց դէմքին վերականգնումը, նոյնպէս ականաւոր դէմքերու կողմէ:

Փօստաճեանի այս նոր աշխատասիրութեան մէջ հերթաբար հանդէս կու գան Եղիշէ Չարենց բանաստեղծը՝ իր բազմերանգ յարաբերութիւններով, սկսած՝ Աղասի Խանճեանէն՝ Աւետիք Իսահակեան եւ մինչեւ Ուիլիւմ Սարոյեան: Վահան Թոթովենց, որուն կեանքին, ստեղծագործական գործին ու եղբրական վախճանին մասին յատկացուած էջերը ուշագրաւ են: Նոյն ջերմութեամբ նկարագրուած են Պետրոս Դուրեանի կարճատեւ կեանքը, բանաստեղծական տաղանդը, դէմքին վերականգնումը Փրոֆ. Անդրանիկ Ճաղախեանի կողմէ: Հանճարեղ երգիծաբան Յակոբ Պարոնեանի անձնական, հասարակական, հայրենասիրական եւ թատերական երեսները տրուած են հանգամանօ-

րէն: Հոն են, հանճարեղ գրագէտ բանաստեղծը՝ Ինտրան (Տիրան Չրաքեան), բանաստեղծ, վիպագիր, հրապարակագիր՝ Անդրանիկ Ծարուկեան եւ, դասախօս, ուսուցիչ, վիպագիր Լեւոն Զաւէն Սիւրմէճեան եւ, «Մագդաղինէն» քերթողագրքի հեղինակ՝ քերթողական հարուստ ժառանգութիւն թողած Եղիվարդ (Եղիշէ Պատրիարք Տէր-տէրեան):

You can change your behavior and we will help you to do that

AA
HYPNOSIS CENTER

Artin Sagherian
Hypnotherapy
Tel: 818-434-8118

Call for an appointment or consultation

ՀԻՊՆՈՍԱԲՈՒԺՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆ
Փորձառու Բժիշկ
ԱՐԹԻՆ ՍԱԴՐԵԱՆ
Վկայեալ Հիպնոսաբոյժ

- * Պատանիներու վերաբերող վարուելակերպային փոփոխութիւն
- * ADD-ADHD
- * Անկողնային գիշերային թրջում (միզային)
- * Եղունգների կրծում

Հասց. 1160 North Central Ave., # 210, Glendale
Հեռ. 818-434-8118
Միայն ժամադրութեամբ

Palm Springs

PALM SPRINGS ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԳՆԱՅՈՂ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Փալմ Սփրինգս գեղատեսիլ եւ կից լեռնային շրջանին, վարձու է տրուում լրիւ կահաւորուած մէկ մնջարան, մեծ նստասենեակ, խոհանոց՝ բոլոր յարմարութիւններով, մինչեւ 5-6 հոգի գիշերելու տարողութեամբ Condo: Ունի մեծ լողաւազան, քարուղի, թեմիսի խաղաղաշտ, կանաչազարդ փիքնիքի տարածք, իր յատուկ կրակաբաններով եւ 24-ժամեայ ապահովութեան սիստեմ:

Վարձման գներն են՝	
Ուրբաթ, Շաբաթ եւ Կիրակի՝	\$ 400
Long Weekend-ների համար՝	\$ 500
Մէկ շաբաթուայ համար՝	\$ 675
Մէկ ամսուայ համար՝	\$ 1450

Մանրամասների համար հեռաձայնել՝
(818) 246-0125

ՆԵՆՍԻ ՓԵԼՈՍԻ, ՔՈՆԿՐԵՍԻ ԶԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԵՐԱՐԺԵՒՐՄԱՆ ՓՈՐՁԵՐԸ ԵՒ «ԹՈՒՆԵՐՈՒ ՏԱՌԱՊԱՆՔԻՆ ԵՒ ԱՍՕԹԻՆ» ՄԱՍԻՆ

Շարունակում է 1-ին

րը տառապանք է և ամօթ է:»
Տեսաբան Մեհմեթ Ալի Բեքան-դի այս հաստատումները՝ գարմանք է առաջին անգամ կ'առաջնորդեն և է բանիմաց մարդու: Այսօր, արարաշխարհ, մերթ ցուլաուր, մերթ յախուն՝ կը հաստատե թուրքիոյ գործած Ցեղասպանութիւնը հայ ժողովուրդի դէմ: Այսօր, արարաշխարհ, մերթ ցուլաուր, մերթ շեշտակի, կը պահանջէ թուրքիայէն իր գործած Ցեղասպանութեան մանաչումը: Նաեւ՝ ներկայիս, իր իսկ դաւանած բազմակողմանի շահերով ու աւանդութիւններով իրարու առնչուած բարեկամը, ԱՄՆ՝ օրակարգի վրայ ունի մարդկութեան դէմ իր գործած ցեղասպանութեան մանաչումը ընդունող բանաձեւը:

Բերանդի անընդունելի կը նկատէ այդ նախաձեռնութիւնը, գտնելով թէ անիկա «խայտառակութիւն» կ'ըլլայ թուրքագրի, նաեւ՝ «տառապանք» եւ «Ամօթ» թուրքի «թողնելու» համար:

Հարց կու տանք Պրն. տեսաբանին, թէ այդ ո՞ր «խայտառակութեան» մասին է խօսքը: «Խայտառակութիւն» է նշմարութեան եւ արդարութեան կողմէն կանգնելը: «Խայտառակութիւն» է նշմարութեան եւ արդարութեան

դէմ գալը: Խայտառակութիւն է պատմութիւնը խեղաթիւրելը եւ փաստական նշմարութիւնները ուրանալը:

«Խայտառակութիւն» է երբ դահիճներուն յառաջադէմ ժառանգորդները ամօթով կը մնան փաղափակիք մարդկութեան առջեւ, անոնց գործած նենգափոխութիւններուն ու ուրացումներուն համար, հայոց դէմ գործուած ցեղասպանութեան կապակցութեամբ:

Իսկ, այդ ո՞ր «տառապանք»ին ու «ամօթ»ին մասին է յարգելի տեսաբանին խօսքը, երբ անոնք, որպէս պատմական մարդիկ՝ իրենց թողնելու են նախնիներուն փոխարէն կը պահեն իրենց՝ Մեհմեթ Ալի Բեքանդիներն ու նախարար Ապտուլահ Կիւլերը: Խօսելով մանուկներու կապակցութեամբ՝ յայտնենք, թէ թուրքիայի սերունդը գաղափարախօսներն ու տեսաբանները պարտին փառքի տուալ, որ իրենց թողնելու են «տառապանքն ու ամօթը» կը մարտնչուին միայն ու միայն, երբ անոնց հասակակից բազմատասնեակ հազարներով անմեղ հայ մանուկներու՝ Տէր Զօրի անապատներուն վրայ թափած ծով արեան արդար հատուցումով:

Այս է ակնկալութիւնը պահանջատէր հայութեան, այս է որ կը յուշէ արդարադատ մարդկութիւնը:

ՍԱՐԳԻՍ ՏԻՐՈՒՆԻ ԿԵԱՆՔԸ

Շարունակում է 7-ին

ու 24 քուէ աւելի նետուած էր... Ի նպաստ Դաշնակցութեան: Ընտրուած Գաւառականը չհաստատուեցաւ Խաղաղեան Կաթողիկոսի եւ Ազգային Խորհուրդին կողմէ: 1926ին կրկին Ազգ. Երեսփոխանական ընտրութիւն, սակայն կուսակցական հակամարտութիւնները վերջ չգան: Հակառակ Դաշնակցութեան բոլոր ճիգերուն, Սայտայի շրջանէն ընտրուեցաւ ընկ. Միհրան Աղազարեան: Վահան Վարդապետեանի սպանութիւնը պատճառ եղաւ որ Դաշնակցութիւնը չաջողի աքսորել Աղազարեանը: Սարգիս Տիրունի այդ շրջանին վերդարձած էր Հայէպ, ուր հրապարակագրական եւ հրապարակախօսական աշխատանքներու ծնուած էր: «Սուրիական Մամուլ»ը այդ շրջանին (1926) դադարած էր: Ս.Դ. Հնչակեան կուսակցութիւնը այդ շրջանին ամբաստանուեցաւ որպէս «գործակալ»: Ֆրանսական կայսերապաշտներու բաղձանքն էր արաբ ազգայնական շարժումներուն ի նպաստ դիրքաւորուած անձերը ամէն գնով չհզոքացնել: 7 Յունուար 1927ին, Սարգիս Տիրունի Հայէպի ընդհանուր ապահովութեան տնօրէնութեան հրահանգով աքսորուեցաւ Թրիփոլիի դիմաց գտնուող Արուստ կղզին: Այդ շրջանին, կտրուած արտաքին յարաբերութիւններէն, գրեց իր ինքնակենսագրութիւնը՝ «Սարգիսապատմում» խորագրին տակ: Այդ նոթերու մէջ մեծ տեղ կը գրանեն գինք համայնավար ամբաստանող կամ որպէս համայնավարական փրօփականտիստ դա-

տապարտող տեղեկագիրները: Հայու ձեռքով տրուած այդ տեղեկութիւնները չաջողական 12 ամբաստանութիւններով գինք անբաղձալի, խռովարար եւ ֆրանսական շահերուն դէմ դասող ներկայացուցած էին: Տարի մը աքսորուելէ ետք ան ազատ արձակուեցաւ եւ Սահակեան Վարժարանի թաղականութիւնը Սարգիս Տիրունին հրաւիրեց պաշտօնավարելու վարժարանէն ներս որպէս աւագ ուսուցիչ: Իր բոլոր աշակերտները կը վկայեն թէ, ան առանց կուսակցական խտրի բոլոր աշակերտներուն կուռքն էր, իր ընկերային, անկեղծ եւ մտերմական մեթոտներով բոլորին սիրտը գրաւած էր: Հայերէն, թրքերէն, ֆրանսաերէն եւ անգլերէն լեզուներուն տիրապետած էր կատարելապէս: 17 Յունուար 1929ին, Հինգշաբթի երեկոյեան, աքսորէն վերդառնալու առաջին տարեդարձին առիթով, Սահակեանի տնօրէն Գառնիկ Դաւիթեանին կ'առաջարկէ երթալ իրենց բնակարանը եւ միասին ընթրել: Տիրունիի բնակարանը կը գտնուէր Սուրիա փողոցը: Բնակարանէն հագիւ 30 մեթր հեռաւորութեան վրայ, եղբայրասպան 3 կապարներ՝ գանկին ու ծոծրակին՝ գինք դիտապաստ գետին փոնցին՝ վերջ տալով աննկուն յեղափոխականին, հերոս մարտնչողին, ջերմ հայրենասէրին կեանքի թելին: Ինչպէս չյուզուել, երբ իր հասնունութեան տարիքին հագիւ թեւակոխած, Տիրունի կը մեկնէր այս աշխարհէն: Այս քանի մը տողերը հագիւ թէ բաւարարեն Սարգիս Տիրունիի կերպարով խանդավառ գաղափարակից ընկերներուն սիրտը: Յարգանք անոր լիշատակին:

ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ ՍԸ ՍԱՐԳԻՍ ՏԻՐՈՒՆԻ ՄԱՍԻՆ

Շարունակում է 7-ին

հօրմէն, Խարրեբդէն էր, եթէ չեմ սխալիր, ու բառացիօրէն կ'ըսէր. «Սարգիս, վալիտէյին եանրնա կիթ», (Սարգիս հօրդ ֆով գնա): Հնագիւրը իր ձեռքին մէջ, սկսանք ֆալիլ դէպի տուն, Սարգիսին դէմքը գոյն կ'առնէր ու կու տար, մատնելով իր ներքին յուզումը, յայտնի էր որ միտքը կը չարչրկուէր սոսկալիօրէն: Յանկարծ ջղային նոպայով մը թուղթը նմոթկեց եւ գրպանը դրաւ, դէմքին նայեցայ, այս անգամ մինչեւ աչքին ներմկուցը կասկարմիր եղած տեսայ: Միտքարական ֆանի մը խօսքերու համար հագիւ բերանս բացած էի, ան գիս ընդմիջելով, ձեռքս բռնեց եւ ըսաւ. «Ընկեր, անմիջապէս պետք է մեկնիմ. բայց դրամ չունիմ, եթէ կրնաս ինձի երկու ոսկի նարէ, Սիս հասնելէս անմիջապէս վերջ կը դրկեմ»: Ինչիւր գիտէր որ նոյն օրերուն գրեթէ անկարելի էր այդ. ոսկին որուն աստուածն էր, իսկ ես չունէի, լաւ գիտէր նաեւ այդ: Վերջապէս խոստացայ, գինք հանդարտեցնելու համար կարելիս ընել: Հասանք տուն. գինք հոն ձգելով պատուի բեցի, որ ոչ ո'ք դուրս չելլէ մինչեւ վերադարձս, ես գացի ձիվան Կարուհի վանառատունը, ուր կ'աշխատէր (այժմ Թրիփոլի հաստատուն) մեր սիրելի ընկեր Յովհաննէս Սվանեանը: Գոց գտայ վանառատունը: Վերադարձի նամբուս վրայ հանդիպեցայ իրեն եւ առանց այլեւայլի խնդրեցի, որ ինձի երկու ոսկի տայ, ֆանի մը օր վերջ վերադարձնելու պայմանաւ: Յովհաննէս դժկամակեցաւ, ես յուզուեցայ, աչքերս տամկացան, վասնզի այդ օրերուն Սվանեանի պէս ձեռք բաց, գոհողութեանց առջեւ չընկրկող մէկէ մը երբ անկարելի ըլլար նարել երկու ոսկին՝ ուրիշ ոչ ո'քէն չէի կրնար ակնկալել այդ, վասնզի տունի մը ամբողջ կարասին երկու ոսկիի առնող չկար այդ անիծեալ օրերուն: Ընկեր Սվանեան ազդուեցաւ վիճակէս, եւ «հիմա վրաս չունիմ, վաղը առաւօտ եկուր առ, մի՛ նեղուիր» ըսաւ: Անհուն ուրախութեամբ վազեցի տուն. Սարգիսին հետ գացիմ նմամբան, իր գոյքերը մեզի փոխադրելու համար: Հետեւեալ օր գացի եւ բերի երկու ոսկին: Սարգիսին ուրախութիւնը չափ ու սահման չունէր: Ճամբորդութեան համար իրեն պետք եղած կարգադրութիւնը ընել վերջ՝ իր գրպանը դրի, (գինք տանող ջորեպանէն գաղտնի, անշուշտ), լեցուն ատրճանակս, առ ի նախագուշտութիւն լեռնային վտանգաւոր իր նամբորդութեան անակնկալներուն: Մեկնեցաւ Սարգիս, գիս եւ միւս ընկերները ողջագուրելէն յետոյ...: Տիրունիին յառաջիկային օտարականներու համար ստեղծուած գեհնային միջավայրէն ազատեցաւ Սվանեանի երկու ոսկիին շնորհիւ, եւ արհաւիրքի տարիներուն համատարած սպանդէն նողոպրելով երբ վերադարձաւ Ատանա՝ երկտողով մը ինձի կը հաղորդէր իր ազատումը: Սարգիս իր սուր գրչով եւ անման հոնտորութեամբ նետուեցաւ իր ժողովրդի փրկութեան պայքարի դաշտը, ան իրբեւ գաղափարի մարդ իտէալի պայքարին մէջ նահանջ չնանչցաւ, եւ այդ սրբազան պայքարի նամբուն վրայ Դաշնակցութեան գնդակով նահատակուեցաւ...: Անման հոնտոր, ուղղամիտ հրապարակագիր, անբասիր ֆաղափական գործիչ ու գիտակից կրթական մշակը սպաննեցին իր ֆաղափական վատոգի հակառակորդները, լոնցուցին կիլիկեցի սոխակը իր մատաղ տարիքին մէջ, բայց չկրցան նսեմացնել անոր գաղափարական մեծութիւնը, այսօր անոր ուղիին հետեւող անբիւ ընկերներ անեղծ կը պահեն Տիրունիին յիշատակը իրենց սրտերուն մէջ: Տիրունիին նման Տիրունիներ ազգերը փչ կը ծնին: Երանի թէ կանգնեցուէր պանթըն մը հայրենի հողին վրայ եւ մեզի հնարաւորութիւն տրուէր տանիլ եւ ամփոփել անիւնները՝ իրեն նման հայրենիքի դատին գոհուող անբասիր տիտաններուն կողմին: Յանկերժ մնայ յիշատակդ, իմ սիրելի Սարգիս:

«ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԴ»
ՇԵՌՈՒՄՏԱՏԵՍԻԼԻ ՅԱՅՏԱԳԻՐԻ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՅԸ
CHARTER CABLE 26-ՐԴ ԿԱՅԱՆ
ԿԼԵՆՏԵՅԼ - ՊԸՐՊԵՆԵ - ԼԱ ԲՐԵՍԵՆՈ
ԶԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՍԸ 10:00-11:00

ԲԱԶ ՆԱԶԱՐ
ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ՇՕ
Ամէն Կիրակի երեկոյեան
ժամը 11:00-ից 1:00
Կլէնտէյլի 26-րդ կայանից

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈՒԼ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Գերմանիայի ֆուտբոլի առաջնության 22-րդ հանգրուանի մրցումներում արդյունքները

Այնթ. Ֆրանքֆորթ - Շբուքլարթ	0-4
Տորթուս - Սեօնդընկլատպախ	1-0
Վոլսպուրկ - Շալքե-04	2-2
Պ. Լիվերբուրգ - Յանովեր-96	0-1
Վարտըր Պրեյմըն - Յանովեր	0-2
Յերթա Պերլին - ՖՍՎ Մայն	1-2
Աախըն - Պայերն Միւնխ	1-0
Նիւրնբերգ - Քոբլենց	1-0
Արմ. Պիլըֆելտ - ՎՖԼ Պոխում	1-3

Առաջատար խումբերու դասավորումը						
Շալքե-04	23	15	5	3	36-22	50
Շբուքլարթ	22	13	5	4	41-26	44
Վարտըր Պրեյմըն	22	13	3	6	53-28	42
Պայերն Միւնխ	22	11	4	7	33-26	37
Նիւրնբերգ	22	8	12	2	31-17	36
Յերթա Պերլին	22	9	6	7	33-35	33
Յանովեր-96	22	8	6	8	29-30	30

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսայի ֆուտբոլի առաջնության 25-րդ հանգրուանի մրցումներում արդյունքները

Լիլ - Լիոն	1-2
Սենթ Էթիեն - Ռեն	1-3
Մոնպե - Լը Մանս	2-0
Վալանսիէ - Նիս	0-1
Լորիան - Թուլուզ	0-1
Ստրաս - Պարիս	2-2
Թրուա - Պարիս	1-0
Նանսի - Փարիզ Սեն Ժերմեն	0-3
Մոնպե - Լանս	0-0
Մարսել - Նանս	0-0

Առաջատար խումբերու դասավորումը						
Լիոն	25	18	3	4	44-18	57
Լանս	25	12	8	5	37-26	44
Լիլ	25	10	9	6	29-18	39
Մոնպե	25	10	9	6	27-25	39
Մարսել	25	11	5	9	31-24	38
Թուլուզ	25	11	5	9	24-27	38
Սենթ Էթիեն	25	10	6	9	39-33	36

ԻՏԱԼԻՈՅ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Իտալիայի ֆուտբոլի առաջնության 23-րդ հանգրուանի մրցումներում արդյունքները

Ինթեր Միլան - Քալիարի	1-0
Էմպոլի - Ա. Էս. Ռոմա	1-0
Սիենա - Ա. Սե. Միլան	3-4
Ռեժինա - Աթալենթա	1-1
Լացիո - Թորինո	2-0
Փալերմո - Քիեւո	1-1
Ասքոլի - Ուտինետե	2-2
Փարմա - Սամպորիա	0-1
Լիվորնո - Մեսինա	2-1
Քաթանյա - Ֆիորենտինա	0-1

Առաջատար խումբերու դասավորումը						
Ինթեր Միլան	23	19	3	0	49-17	63
Ա. Էս. Ռոմա	23	16	4	3	47-17	52
Ֆիորենտինա	23	13	4	6	36-21	43
Փալերմո	24	13	4	7	40-29	43
Ա. Սե. Միլան	23	11	8	4	32-21	41
Լացիո	23	10	7	6	35-18	37
Էմպոլի	23	9	8	6	21-19	35

ՍՊԱՆԻՈՅ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Սպանիայի ֆուտբոլի առաջնության 23-րդ հանգրուանի մրցումներում արդյունքները

Ռեալ Մատրիտ - Ռեալ Պաթիս	0-0
Սարալոսա - Վիլառեալ	0-0
Էսպանյոլ - Մայորքա	3-1
Օսասունա - Սելթա Վիլո	0-1
Տեխ. Քորունա - Լեվանտ	0-0
Վալենսիա - Պարսելունա	2-1
Ռասիդ - Կիմնասթիթ	4-1
Յուվենտ - Ռեալ Սոսիեդա	1-0
Աթլետ. Պիլյասո - Կեթաֆե	2-0
Սելիլյա - Աթլետ. Մատրիտ	3-1

Առաջատար խումբերու դասավորումը						
Պարսելունա	23	13	7	3	46-20	46
Սելիլյա	23	14	4	5	43-22	46
Վալենսիա	23	13	3	7	34-22	42
Ռեալ Մատրիտ	23	13	2	8	30-19	42
Աթլետ. Մատրիտ	23	11	6	6	29-20	39
Սարալոսա	23	10	6	7	35-24	38
Յուվենտ	23	11	3	9	33-30	36

ՄՐԲՈՑ ՂԵՒՆՂԵԱՆՑ ԲԱՐԱՆԱՅԻՑ ՏՕՆ

Շարունակուած էջ 8-էն

Ապրիլ 15ին՝ Կիրակի օրը, երբ Սուրբ Պատարագի ընթացքին պիտի ընթերցուի Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին Սրբատառ Կոնդակը: Իսկ որպէս եզրափակիչ պատգամ՝ Կիրակի, Դեկտեմբեր 2ին Թեմիս բոլոր եկեղեցիներուն մէջ պիտի կարդացուի Առաջնորդ Սրբազան Հօր խօսքը, որուն մէջ պիտի յայտնէ իր շինիչ ծրագիրները Թեմի ապագայ գործունէութեան եւ առաքելութեան մասին: Հանդիսութեան ընդհանուր ծրագիրը պիտի հրատարակուի Սուրբ Զատիկէն առաջ:

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ

Նկատի ունենալով, որ այս տարի Թեմիս նախկին Գերշ. Տ. Վաչէ Արքեպիսկոպոս Յովսէփեանի Եպիսկոպոսական Օծման 40րդ տարեդարձն էր, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը գեղեցիկ գաղափարը յղացաւ Սրբոց Ղեւոնդեանց Քահանայից Տօնին առթիւ մասնաւոր պատուի արժանացնել զինք: Երեկոյեան ժամը 5ին Գերշ. Տ. Վաչէ Արքեպիսկոպոս Սուրբ Պատարագ մատուց Սան Տիէկոյի Սուրբ Յովհաննու Կարապետ Հայց. Եկեղեցոյ մէջ: Սուրբ Խորանին կը սպասարկէին Թեմիս հոգեւորականները, քահանայութեան թեկնածու Սարկաւազներն ու եկեղեցոյ Սարկաւազները:

Դպրաց Դասի բաժինը երգեցին Թեմիս հոգեւորականները՝ ղեկավարութեամբ Արժ. Տ. Արշակ Աւագ Քհնյ. Խաչատուրեանի: Իսկ երգեհոնահարն էր Արժ. Տ. Վար-

դան Աւագ Քհնյ. Գասպարեան: «Ողջոյն»էն առաջ Պատարագի Սրբազան Հայրը Կիսասարկաւազութեան աստիճան շնորհեց փոքր տարիքէն ի վեր եկեղեցոյ մէջ ծառայող՝ Ժիրայր Չատրճեանի, որ իր երկրորդ գաւազը ունեցաւ Յունուար 6ին, Սուրբ Ծննդեան օրը:

Հոգեւորականներ եւ մեծ թիւով հաւատացեալներ Սուրբ Հաղորդութիւն ստացան:

Սուրբ Պատարագի աւարտին Ծուխի Հոգեւոր Հովիւ՝ Արժ. Տ. Տաթեւ Աւագ Քհնյ. Թաթուլեան կարդաց Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի Օրհնութեան Գիրը՝ Գերշ. Տ. Վաչէ Արքեպիսկոպոս Յովսէփեանի Եպիսկոպոսական Օծման 40ամեակին առթիւ:

Ապա Առաջնորդ Սրբազան Հայրը անդրադարձաւ Վաչէ Սրբազանի կեանքին ու հոգեւոր ծառայութեան եւ յատկապէս անդրադարձաւ Արեւմտեան Թեմէն ներս որպէս Առաջնորդ 32 տարիներու ընթացքին Թեմը աւելի կազմակերպելու, Առաջնորդարանի նոր շէնքը գնելու, երիտասարդներու եւ ա՛յլ խումբերու կողմէ գործածուելու համար ճամբարի մը գնաման, նոր Ծուխներու հաստատման, Թեմի ծառայութեան համար նոր հոգեւորականներ ապահովելու եւ նոր եկեղեցականներ ձեռնադրելու եւ Թեմին առաքելութիւնը հաստատ քայլերով յառաջ տանելու շուրջ: Անձամբ եւ Թեմիս հոգեւորականներու կողմէ ի սրտէ շնորհակարտեց զինք եւ շեշտեց, թէ Վեհափառ Հայրապետը իր բազմակողմանի ծառայութիւնները նշած էր իր Օրհնութեան Գիրին մէջ:

Գերշ. Տ. Վաչէ Արքեպիսկոպոսի քարոզի նիւթն էր «Ո՞վ է Հայ Հոգեւորական եւ ի՞նչ է իր առաքելութիւնը»: Այս ընդարձակ նիւթին շուրջ խօսելէ ետք, իր խորին երախտագիտութիւնը յայտնեց Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթողիկոսին, որ Սուրբ էջմիածնի մէջ եռանդուն գործունէութիւն կը ծառայէ հոգեւոր եւ շինարարական մարզերէն ներս: Ծնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր եւ հոգեւորականներուն, որոնք զինք արժանացուցած էին այս պատուին:

ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ ԵՒ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Սուրբ Պատարագի աւարտին, ժամը 7:00ին եկեղեցոյ սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ընթերցումը եւ Սրբոց Ղեւոնդեանց Քահանայից եւ Սրբոց Վարդանանց Զօրավարաց նուիրուած յայտագիր մը՝ մասնակցութեամբ Վարդանանց Ասպետներու Կոմիտաս Դահլիճի եւ Սան Տիէկոյի Դայար Օթեակի: Յայտագիրը բացուեցաւ Վարդանանց Ասպետներու Կոմիտաս Դահլիճի եւ Դայար Օթեակի պատասխանատուները: Սիրով հրաւիրեց Յունան Արշակեանը, որ Վարդանանց Ասպետներու կազմութեան, առաքելութեան եւ Հայաստանի մէջ իրենց տրամադրած կրթաշրթններու մասին խօսեցաւ Անգլերէնով: Իսկ Լիսա

Գրաճեան Հայերէնով եւ Անգլերէնով խօսեցաւ Սրբոց Ղեւոնդեանց Քահանայից եւ Սրբոց Վարդանանց Զօրավարաց հաւատքի գորութեան եւ անոր պահպանման մասին, որոնք նախընտրեցին նահատակուիլ քան թէ ուրանալ իրենց ճշմարիտ հաւատքը: Երկու բանախօսներն ալ արժանացան ներկաներու զնահատութեան:

Հոգեւորականները Արժ. Տ. Արշակ Աւագ Քհնյ. Խաչատուրեանի ղեկավարութեամբ երգեցին մի քանի շարականներ եւ հայրենասիրական երգեր: Արժ. Տ. Տաթեւ Աւագ Քհնյ. Թաթուլեան իր ուրախութիւնը յայտնեց, որ որպէս հաւատքի արտայայտութիւն եւ երախտագիտութիւն մեր տօնախմբած Սուրբերուն, միասնաբար հաւաքուած ենք հաւատքի ջահը փոխանցելու մեր հաւատացեալներուն: Յատկապէս իր գոհունակութիւնը յայտնեց, որ զինք քահանայ ձեռնադրող եւ օծող իր հոգեւոր ծնողին՝ Վաչէ Սրբազանին Եպիսկոպոսական Օծման 40ամեակը նշեցինք այս առիթով: Քաջառողջութեան եւ արեւաշատութեան մաղթանքներ ըրաւ իրեն: Առաջնորդ Սրբազան Հայրը իր փակման խօսքին մէջ անդրադարձաւ այս երկու տօներու եւ Սուրբերու օրինակելի ընթացքին եւ հաւատքի ու հայրենասիրական ոգիին, որոնց շնորհիւ մենք այսօր կը գոյատեւենք եւ ազատօրէն կը պաշտենք մեր Տէր Աստուածը եւ կը պայծառացնենք մեր Սուրբ Եկեղեցին եւ Մայր Հայրենիքը: Սրբազան Հայրը անգամ մը եւս անդրադարձաւ Գերշ. Տ. Վաչէ Արքեպիսկոպոս Յովսէփեանի կեանքին եւ հոգեւոր ծառայութեան: Իրեն մաղթեց քաջառողջութիւն եւ երկար կեանք:

ՈՂԲԱՅԵԱԼ ՔՐՈՋՍ՝ ՉՈՒԱՐԹԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ժամանակներ կան մեր կեանքին ընթացքին ուրախալի եւ երբեմն ալ յուզումնալից կը ձգտին թողուլ ծանրակշիռ հետեւանքներ անմոռանալի կերպով երբ մեր սիրելիները կը բաժնուին առ յաւէտ այս աշխարհէն եւ իրենց սիրելիներէն:

Ես անձնապէս չեմ հաւատար ճակատագրական որեւէ տուեալներու, կը հաւատամ նախաինամութեան աննկարագրելի դիպուածներու պատահարներուն:

Սիրելի քոյրս Զուարթը մեր ներկայ հինգ զաւակներէն չորրորդն էր, առաջին ամուսնացողը եւ առաջինը եղաւ բաժնուողը այս աշխարհէն:

Մեր բոլորին պատճառելով ցաւեր Անթապեան, Արապաթլեան եւ Մկրեան եւ անոնց խընամիներուն նաեւ իր երկու զաւակներուն Լուսինիկին եւ Օհաննէսին, երկու սիրելի հարսերուն Մանիային եւ Ռոնիային, իր չորս թոռներուն անխտրի եւ բոլոր Ս. Մանակ եւ Ս. Մեսրոպ եկեղեցւոյ Ֆիլատելֆիայի հաւատացեալներուն եւ իրեն նման ծառայողներուն:

Մեր Զուարթ քոյրը ամուսնացած էր բազմանդամ եւ շնորհալի նահապետական ընտանիքի զաւակներէն ճորձ Արապաթլեանի հետ Հալէպ եւ փոխադրուելով նախ Պէյրութ եւ վերջապէս հաստատուելով Ամերիկայի Ֆիլատելֆիա քաղաքը: Ունէին սիրալիլի եւ նախանձելի տաք մթնոլորտ մը իրենց ընտանիքին երկու զաւակներուն Լուսինիկ եւ Օհաննէսին եւ իրենց սիրասուն հարսերուն Մանիայի եւ Ռոնիայի եւ չորս թոռներուն հետ համերաշխ կեանք մը: Ընտանեկան սրբութիւն կը տիրէր շարունակ: Ժիշդ հակառակը այժմու նիւթապաշտ, ընչաքաղց աշխարհի եւ բարեկեցիկ կարգ մը ընտանիքներու տաղանքալիլի եւ անմխիթար վիճակին:

Ս. Մանիկեան ուրախալիլի սօնական օրը մեր գերզատանի համար եղաւ յուզումնալից օր մը: մեր սիրելի քրոջ Զուարթին մահուան գոյժը իմանալով Լոս Անձելոս եւ Հալէպ իսկոյն ճամբայ ելլելով հասանք Ֆիլատելֆիա: Ներկայ հաւաքուած մեր հարազատներուն հետ ողջագուրում եւ յուզումնալից անմխիթար տեսարան մը պարզուեցաւ: Սկսաւ ինչուններու եւ ինչպիսութիւններու հարցադրումներու շարք մը, եւ քանի որ քոյրս Զուարթը կը գտնուէր հիւանդանոց երեք ամիսներէ ի վեր ինքնաշարժի արկածի հետեւանքով բժիշկներու խնամքին յանձնուած աւաղ կարելի չեղաւ փրկել կեանքը:

Տան կարգի եւ տեսութեան արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ եկեղեցւոյ

մէջ, ներկայութեամբ Գերշ. Տ. Եղիշէ Արք. Կիզիլբանի եւ հոգ. Տ. Հայկազուն Մ. Վարդ. Նաճարեանի, եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ եւ նախկին հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Փառէն Ա. Քհնյ. Մէթճեանի եւ Կաթողիկէ Հայր Արմենակ Պետրոսեանի օրհնութեամբ եւ հոգեպարար արթթքներով եւ մաղթանքներով վերջ գտաւ արարողութիւնը:

Հինգշաբթի Յունուար 11, 2007ին, առաւօտեան ժամը 10:00ին թաղման արարողութիւնը տեղի ունեցաւ վերոյիշեալ եկեղեցական հայրերու եւ սգակիր ազգականներու եւ բարեկամներու ներկայութեան, յուզումնալից մթնոլորտի մը մէջ:

Հոգեճաշ մատուցուեցաւ եկեղեցւոյ սրահին մէջ: Եկեղեցականներ եւ ներկաներ իրենց սրտի խօսքերը արտասանեցին: Անոնք անդրադարձան Զուարթի ժպտումներն, ամբասիր նկարագրին եւ ծառայասէր ոգիին եւ Թէքէեան Մշակութային Միութեան իր բերած ծառայութեան մասին:

Ուրբաթ, Յունուար 12ին երեկոյեան, Թէքէեան Միութեան կազմակերպութեամբ յուշ երեկոյ մը եւ ընթրիք տեղի ունեցաւ, ինչպէս նաեւ եկեղեցւոյ հաւատացեալներու հայրենիք այցելութեան սահիկներ եւ Զուարթի մասնակցութիւնը ներկայացնող տեսաներից ցուցադրուեցան:

Մեր սրտագին շնորհակալութիւնները Արապաթլեան, Անթապլեան եւ Մկրեան ընտանիքներուն կողմէ եկեղեցական հայրերուն, դպրաց դասին եւ ծխական մարմնի անդամներուն, Թէքէեան Մշակութային Միութեան անդամներուն եւ բոլոր անոնց որոնք մասնակից եղան մեր սուգին իրենց ներկայութեամբ, նուիրատուութեամբ եւ հեռաձայնային ցաւակցութեան համար:

Սիրելի քոյր իմ Զուարթ ինկելի լի յիշատակդ անմառ մնայ մեր սրտերուն մէջ:

Սգակիր եղայրդ՝
Գեորգ Անթապեան

ԵՐՈՒԱՆԴ (ԹՈՐՈՍ) ՊԱԼԵԱՆԻ ՍԱՇՈՒԱՆ ԲԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Ինձ համար շատ դժուար է արտայայտուիլ ընկերոջ մը մասին, որ եղած է հինգ տասնամեակներէ աւելի եղբայր մը: Պէյրութի Սահակեան Լիսէի աշակերտական դասարաններէն մինչեւ Պարսից ծոցի կիզիչ անապատները, տոկաց արիաբար քառասուն տարի ոպէսգի մանկութեան օրերուն ծնողաց դժուարին տարիներուն կարենար հանգիստ կեանք մը ապահովել:

Իր կողքին միշտ օժանդակ ունենալով «պահապան հրեշտակը» իր կողակիցը՝ Տիկին Անուշը, պայծառ մտքով խորհրդակիցը: Երուանդին անժամանակ ու անակնկալ մահը յուզեց ոչ միայն իր հարազատները, այլ անոնց շարհինք Հ.Մ.Մ. եւ Ն.Ս.Մ.Մ.ի գաղափարական ընկերները:

Ինքզինքս երազանքի մէջ կը զգամ, չեմ կրնար հաւատալ որ մահուան գոյժը հաղորդող հարսս՝ Ոլկայի հեռաձայնը սխալ բան մը ունէր, 40 օրեր անցան ստուպի մը նման, եւ տակաւին կը կարծեմ որ ան միշտ պատրաստ է հեռաձայնիս պատասխանելու: Երազ ու փուճ աշխարհ...:

Հայրենասէր ազգայինը, գաղափարական կաշուն հաւատքով դաստիարակուած, լուեխայն սատարող մը իր նիւթական օժանդակութեամբ՝ անկարողին, մարգական ու հայրենասիրական կազմակերպութիւններուն, Արցախի մէջ կուռող ջոկատներուն Մեծն Մուրատ, Փարամագ, Զէյլո: 1993 թուին իր մէկ նամակին մէջ կը գրէր՝ ընկեր «չեմ ուզեր լսել որ մեր ընկերները վեց ոտք գետնի տակ մնան, Մարտակերտի դիրքերուն մէջ ոտքերնին ու կեանքերնին գոհնէ»: Անոնց պաշտպանութեան ինչ որ պէտք է պատրաստ եմ պարտականութիւն կատարելու եւ կատարեց աւելիով ոչ միայն ջոկատներուն այլ նաեւ Հ.Մ.Մ.ին:

Անզուգական Երուանդը, մեր անմոռանալի թորոսը, աջին տուածը ձախը չէր իմանար, վերջին տարիներուն գործէ քաշուելով հաստատուեցաւ Պոսթընի Նիւթընվիլ վեռօ քաղաքամասին մէջ: Իր երազն էր զաւակներն ու թոռները շուրջը հաւաքել մէկ երդիքի տակ, մեծ որդին Արթիւրը նախ վկայուեցաւ որպէս քիմիագէտ եւ ապա շարու-

նակեց ուսանիլ ատամնաբուժութիւն ու ամուսնացաւ ատամնաբուժ Օլկային հետ, որոնք բախտաւորուեցան երկու զաւակներով, իսկ դուստրը Մարիան ալ ամուսնացաւ ամերիկահայ Մարք ճորձորեանի հետ, անոնք ալ թոռնիկով ուրախացուցին մեծ հայր Երուանդին ու մեծ մայր Տիկին Անուշը, կը պատրաստուէին Արմէնն ալ կարգելով տէր ըլլալ երեխաներուն դաստիարակութեան: Վստահ եմ այդ ծանր վիշտը ուսին մեծ մայր Անուշը իր զաւակներուն ու թոռներուն սիրով վը պիտի կ'ազդուրուի բարձր պահելով ամուսնոյն յիշատակը:

Սիրելի ընկեր, մեր միջեւ եղած եղբայրական զգացումներով լի օրերը կը մնան անմոռանալի, մեզ բոլորս անակնկալի բերիլ, չենք կրնար հաւատալ որ յաւիտենապէս բաժնուած ես, միշտ պիտի յիշենք բարի գործերդ ու իմաստալից գաղափարները կը մնան իրագործելի: Աստուծոյ կամքը պիտի ըսենք: Աստուած օգնէ հրեշտակային կողակիցիդ Տիկին Անուշին:

Յաւակցութիւններ երկու եղբայրներուն եւ քրոջ, Պէյրութ, Լիբանան, Թորոս Երուանդին որ միշտ նուիրեալ ծառայած է Մայր Կուսակցութեան Ս.Դ.Հ.Կ.ին, Հ.Մ.Մ.ին, նոյնպէս քրոջը, Յակոբին եւ ընտանեկան բոլոր պարագաներուն:

Այս քանի մը տողերը փունջ մը ծաղիկ ըլլան անմոռաց յիշատակիդ համար:

Սգակիր ընկերդ՝
Պ.Յ.Մ.

ԱՃԽԱՐԸ ՄԻՆՉԵՒ ԶԿՈՐԾԱՆԻ, ԶԻ ՇՏԿՈՒԻՐ

Շարունակուած էջ 15-էն

արգանդէն վիժած սատանաներ են, պատուհասուելու արժանի, որոնք այլևորութեան հանգրուանին չհասած կը շուեն դէպի դժոխք, անփառունակ վախճանով:

Երկրին մէջ հայոց շատ դարեր առաջ, երաշտը բերաւ, արցունք ու հառաչ:

Սովըր մահաշուք մտաւ ամէն տուն, հնձեց նորատի կեանքեր սիրասուն:

Ամիսներ անցան երկինք չզթաց, չտուաւ անձրեւ հողին պապակած:

Վերջապէս մահը շանթերու սաստէն, խոյս տուաւ շտապ հայոց աշխարհէն:

Կարկուտ ու անձրեւ տեղաց

օրերով, դարձաւ երկիրը համատարած ծով:

Մարդ մը կար հեռուն, կանգնած մեկուսի, կը թուէր կարծես միտակ կը խօսի,

Մէկն էր քաղաքի յայտնի ջոջերէն, անիրաւ շահու դաժան գոհերէն:

-Հէյ դուն, հայորդի, ինչու՞ ուրախ չես, մահը հեռացաւ, պէտք է երգ կանչես:

-Ի՞նչ սրտով կրնամ ես ըլլալ ուրախ, կորուսի կեանքս օրերս խաղաղ:

Հազար պարկ ցորէն տունս պահեցի, որ հանեմ շուկայ այս օրին քաղցի,

Անձրեւը բերաւ ինչքիս փուլում, ալ ինձ կը մնայ, այս կեանքն իսկում:

«ԿԱՅԾ» Երիտասարդական Նուագախումբը
Պէտք Ունի Հայերէն երգերու Ծանօթ
Երիտասարդ Երգիչ Կամ Երգչուհիի
Հետաքրքրուողները Կրնան Հեռաձայնել
Ուղիւնիկին՝ 818-590-2824

ՅԱԻԱԿՅԱԿԱՆ
Երէցկին ՆՈՒԱՐԴ ԳՈՒԶՈՒՅԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով՝ «Մասիս»-ի խմբագրութիւնը իր խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Արժ. Տ. Մամբրէ Ա. Քհնյ. Գուգուլեանին եւ ընտանեկան բոլոր պարագաներուն:

ԱՊԱՔԻՆՍԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ
ԸՆԿ. ՅԱԿՈՒԲ ԽՊՈՅԵԱՆ վիրաբուժական յաջող գործողութեան մը ենթարկուած է եւ այժմ ապաքինման շրջան մը կը բոլորէ իր բնակարանին մէջ:
Հ.Մ.Մ.ի վարչութիւնը շուտափոյթ եւ կատարեալ ապաքինում կը մաղթէ իրեն:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ■ ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION

Բեղմնաւոր Անցեալ, Լուսաշող Ապագայ:
Proud Past, Exciting Future.

LENTEN LUNCHEON - ՄԻՋԻՆՔ

Organized by
AGBU Alex Manoogian Center - Ladies Committee

SUNDAY, MARCH 4, 2007, 1:30 PM

BOYAJIAN HALL - AGBU ALEX MANOOGIAN CENTER

2495 E. Mountain Street, Pasadena

* *Delicious Food* * *Musical Program* *

Funds Raised Will Benefit AGBU Alex Manoogian Center

Donation: \$30 Children under 12: \$15

For reservations call the AGBU Offices at (626) 794-7942

Armenian General Benevolent Union - Armenian Youth Association
San Fernando Valley Chapter

AYA 2007 BASKETBALL TRY-OUTS

4 Teams To Be Established For The 2007 Basketball Season

18+ Years Old Men

18+ Years Old Women

14-17 Years Old Boys

14-17 Years Old Girls

TRY OUTS TO BE HELD AT

AGBU MANOOGIAN-DEMIRDJIAN SCHOOL - NAZARIAN CENTER

6844 Oakdale Avenue, Canoga Park, California 91306

Saturday, February 24, 2007 from 2:30pm - 4:30pm

Saturday, March 3, 2007 from 2:30pm - 4:30pm

Space is limited - Attendance at both sessions required

For Details, Contact Henry Baghdassarian at 818-726-7291

Interested players must be prepared to practice and compete on behalf of the Valley Chapter in season play as well as travel and participate in international tournaments

AGBU-AYA San Fernando Valley Chapter: Tel: 818-313-9449 Email: info@agbuaya.org www.agbuaya.org

AGBU CENTENNIAL SPONSORS

 Commercer Casino
LOS ANGELES
6131 E. Telegraph Rd. • Commerce, CA 90040 • 323.721.2100 • 714.879.2100 • commercercasino.com

 CROWNE PLAZA
HOTELS & RESORTS

Bank of Orange County is a full service bank prepared to meet the needs of both small and large businesses.

BANK of ORANGE COUNTY Commercial Real Estate
Term Loans and Lines
Free Business Checking
High Rate Money Market

Contact:
Gus Ghosayni
Senior Vice President
411 N. Central Avenue
Glendale, CA 91203
bankoforangecounty.com
(818) 548-2720

MEMBER FDIC A Division of Placer Sierra Bank